

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

การออกแบบและสร้างเครื่องยนต์สเตอร์ลิงชนิดเบตา
(DESIGN AND BUILD A BETA-TYPE STIRLING ENGINE)

T119360

โดย

b. 119360
i.

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 119360
วัน,เดือน,ปี. 7 S.ค. 2554

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล
คณะวิศวกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2553

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปริญญาโทปีการศึกษา 2553

สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

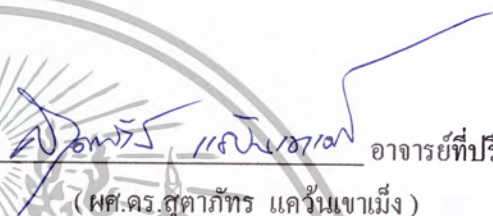
เรื่อง การออกแบบและสร้างเครื่องยนต์สเตอร์ลิงชนิดเบตา

DESIGN AND BUILD A BETA-TYPE STIRLING ENGINE

ผู้จัดทำ

1. นายพิทยา ชัยสวัสดิ์ รหัสประจำตัว 50011097
2. นายศวรวิช สุขประภาวณิชย์ รหัสประจำตัว 50011247
3. นายอมร ชาวอบทม รหัสประจำตัว 50011874

 อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผศ.ดร.สุตาภัทร แคว้นเขาเม็ง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การออกแบบและสร้างเครื่องยนต์สเตอร์ลิงชนิดเบตา

นายพิทยา	ชัยสวัสดิ์	50011097
นายศวริศ	ศุภประภาวณิชย์	50011247
นายอมร	ชาวอบทม	50011874
ผศ.ดร. สุตาภัทร	แก้ววันเขาเม็ง	อาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา 2553		

บทคัดย่อ

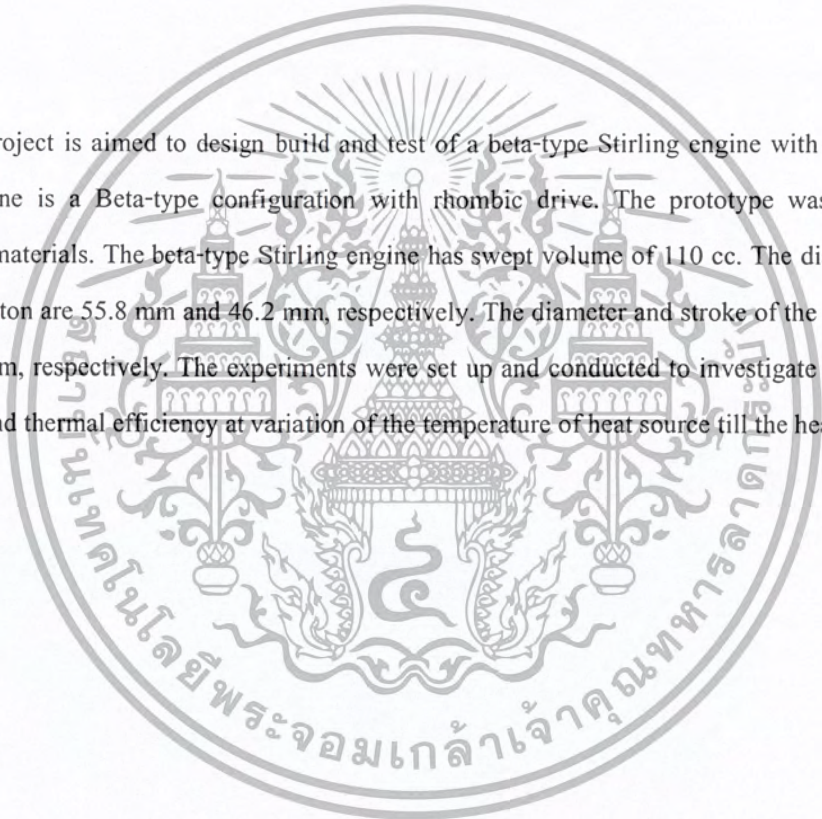
โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบและสร้างเครื่องยนต์สเตอร์ลิงที่ใช้อากาศเป็นสารทำงานโดยเครื่องยนต์สเตอร์ลิงที่จะสร้างขึ้นเป็นเครื่องยนต์ชนิดเบตา การผลิตอาศัยวัสดุและเทคโนโลยีที่มีอยู่ในท้องถิ่นเป็นหลัก ซึ่งเครื่องยนต์มีขนาด 110 ลูกบาศก์เซนติเมตร ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางกระบอกสูบกำลัง 55.8 มิลลิเมตร ช่วงชัก 46.2 มิลลิเมตร และขนาดกระบอกสูบคิสเพลสเซอร์ 53.1 มิลลิเมตร และช่วงชัก 46.2 มิลลิเมตร การทดลองทำโดยการใช้แหล่งพลังงานความร้อนที่เพิ่มอุณหภูมิให้สูงขึ้นเรื่อยๆจนถึงอุณหภูมิทำงานที่สถานะสมดุล เพื่อวัดหาความเร็วรอบ กำลัง แรงบิด และประสิทธิภาพเชิงความร้อน

DESIGN AND BUILD A BETA-TYPE STIRLING ENGINE

Pittaya	Chaisawad	50011097
Yoswaris	Suphaprapawanich	50011247
Amorn	Chawobtom	50011874
Assis.Prof.Dr. Sutapat Kwankaomeng	Advisor	

Abstract

This project is aimed to design build and test of a beta-type Stirling engine with air as a working fluid. The engine is a Beta-type configuration with rhombic drive. The prototype was fabricated from available local materials. The beta-type Stirling engine has swept volume of 110 cc. The diameter and stroke of the power piston are 55.8 mm and 46.2 mm, respectively. The diameter and stroke of the displacer are 53.1 mm and 46.2 mm, respectively. The experiments were set up and conducted to investigate the engine speed, torque, power and thermal efficiency at variation of the temperature of heat source till the heat balance.

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ก็เพราะด้วยความเอาใจใส่ แนะนำ และช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เสมอมาจาก ผศ.ดร.สุตาภัทร แคว้นเขาเม็ง อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งต้องขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณอาจารย์บรรเทิง ศิลป์สกุลสุข จากมหาวิทยาลัยสยาม ที่ช่วยให้คำแนะนำดีๆ และแนวคิดต่างๆ ในการทำงานครั้งนี้ รวมไปถึงรุ่นพี่นักศึกษาป.โทที่ห้องทดลองเครื่องยนต์สเตอร์ลิงพีเอฟ ให้ความช่วยเหลือด้านต่างๆ เพื่อให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่น

ขอขอบคุณบริษัท Part-rich และพี่ๆที่บริษัททุกคน โครงการนี้จะไม่สำเร็จได้ถ้าไม่มีความช่วยเหลือจากที่แห่งนี้ ทั้งเรื่องการจัดหาวัสดุที่หายากๆ และช่วยทำชิ้นงานยากๆ ให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี

และสุดท้ายต้องขอขอบพระคุณบุคคลสำคัญที่สุดก็คือ บิดา มารดา อันเป็นที่เคารพรักยิ่ง ซึ่งได้เลี้ยงดู ผู้เขียนมาเป็นอย่างดี พร้อมทั้งให้โอกาสในการศึกษาและเอาใจใส่เสมอมาในทุกๆด้านอันหาที่เปรียบมิได้ ซึ่งข้าพเจ้าขอระลึกในพระคุณอันสุดประมาณ และขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

นายพิทยา

ชัยสวัสดิ์

นายศวริศ

สุกประภาวณิชย์

นายอมร

ชาวอบทม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	II
กิตติกรรมประกาศ	III
สารบัญ	IV
สารบัญตาราง	VI
สารบัญรูปภาพ	VII
สัญลักษณ์	IX
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	2
1.3 ขอบเขตของโครงการ	2
1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน	2
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ	3
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ลักษณะของเครื่องยนต์	4
2.2 หลักการทำงานทั่วไปของเครื่องยนต์	6
2.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	7
2.4 ประสิทธิภาพของเครื่องยนต์สเตอร์ลิง	15
2.5 หลักในการคำนวณและออกแบบเครื่องยนต์สเตอร์ลิง	17
2.6 หลักการทำงานของเครื่องยนต์สเตอร์ลิงชนิดเบตา	19
บทที่ 3 การคำนวณการเคลื่อนที่ภายในเครื่องยนต์	
3.1 การคำนวณระยะชัก	22
3.2 การคำนวณตำแหน่งและปริมาตรภายในกระบอกสูบ	23

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 การออกแบบและกำหนดขนาดของเครื่องยนต์	
4.1 เงื่อนไขในการออกแบบเครื่องยนต์	26
4.2 ส่วนประกอบของเครื่องยนต์	28
บทที่ 5 การทดลองและผลการทดลอง	
5.1 การทดสอบหาแรงบิด (Torque) ด้วยชุดขดลวดสปริง	31
5.2 ขั้นตอนการทดลอง	33
บทที่ 6 สรุปรโครงงานและข้อเสนอแนะ	37
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	39
ภาคผนวก ข	57
บรรณานุกรม	63

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1.1 ตารางแสดงเงื่อนไขในการออกแบบเครื่องยนต์	25
4.1.2 ตารางจำเพาะของเครื่องยนต์สเตอร์ลิงที่ออกแบบ	32
5.1 ตารางแสดงผลการวิจัยหภูมิและความเร็วรอบของเครื่องยนต์	33
5.2 ตารางแสดงผลที่ได้จากการทดลองหาค่าแรงจاذาข้างสปริง กำลังและแรงบิดที่ได้จากการคำนวณ	34

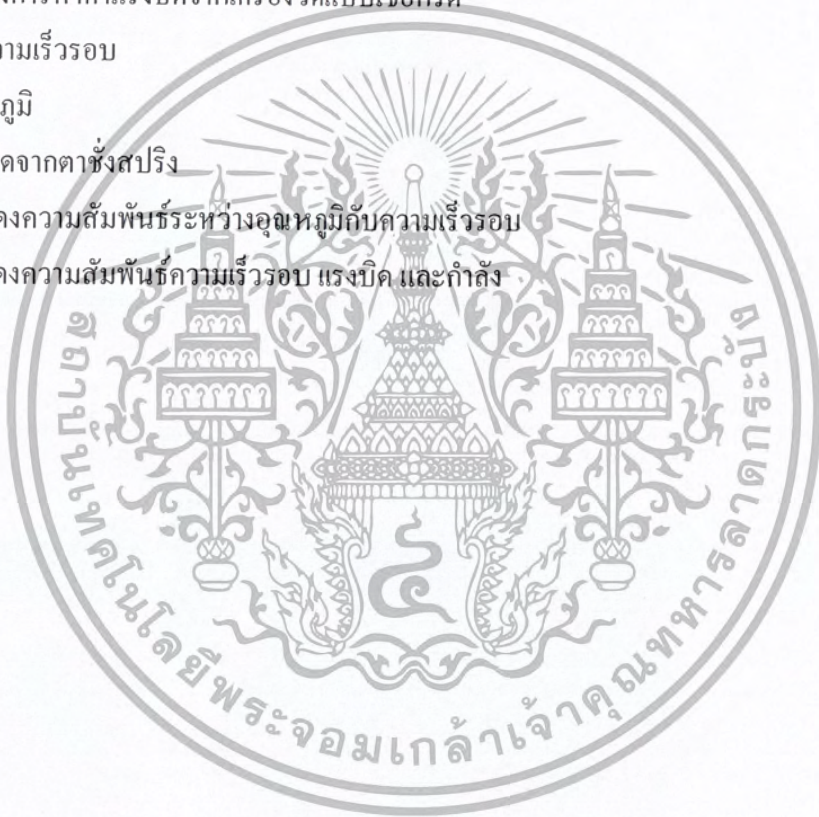

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
2.1 เครื่องยนต์สเตอร์ลิงชนิดแอลฟา	4
2.2 เครื่องยนต์สเตอร์ลิงชนิด เบตา	5
2.3 เครื่องยนต์สเตอร์ลิงชนิดแกมมา	5
2.4 แสดงการเปลี่ยนแปลงพลังงานความร้อน ไปเป็นงาน และมีการคายความร้อนเกิดขึ้น	11
2.5 แสดงตำแหน่งของลูกสูบและแผนภาพ PV ของกระบวนการอัดตัวที่อุณหภูมิคงที่	13
2.6 แสดงตำแหน่งของลูกสูบและแผนภาพ PV ของกระบวนการให้ความร้อนที่ปริมาตรคงที่	13
2.7 แสดงตำแหน่งของลูกสูบและแผนภาพ PV ของกระบวนการขยายตัวที่อุณหภูมิคงที่	14
2.8 แสดงตำแหน่งของลูกสูบและแผนภาพ PV ของกระบวนการคายความร้อนที่ปริมาตรคงที่	14
2.9 ขั้นตอนที่ 1 ของการทำงานในเครื่องยนต์สเตอร์ลิงชนิดเบตา	19
2.10 ขั้นตอนที่ 2 ของการทำงาน ในเครื่องยนต์สเตอร์ลิงชนิดเบตา	19
2.11 ขั้นตอนที่ 3 ของการทำงานในเครื่องยนต์สเตอร์ลิงชนิดเบตา	19
2.11 ขั้นตอนที่ 4 ของการทำงานในเครื่องยนต์สเตอร์ลิงชนิดเบตา	20
2.12 แผนภูมิแสดงการเคลื่อนที่ของลูกสูบ	20
2.13 ลักษณะกลไกแบบรวมบิก	21
3.1 ภาพแสดงตัวแปรต่างๆในการคำนวณ	22
3.2 ภาพแสดงตัวแปรต่างๆในการคำนวณ	23
3.2 แผนภูมิแสดงปริมาตรของห้องอัดจากสมการ (3)	24
3.3 แผนภูมิแสดงปริมาตรของห้องอัดจากสมการ (4)	24
3.4 แผนภูมิแสดงการเคลื่อนที่ของลูกสูบ	25
4.1 ภาพแสดงแบบเครื่องยนต์ใน 2 มิติ	27
4.2 ภาพแสดงแบบเครื่องยนต์ใน 3 มิติ	27
4.3 กระบอกสูบด้านร้อน	28
4.4 กระบอกสูบด้านเย็นและครีบบระบายความร้อน	28
4.5 ฐานของเครื่องยนต์	28
4.6 ดิสเพลสเซอร์	29

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
4.7 กลไกการขับเคลื่อนแบบรอมบิก	29
4.8 ลูกสูบกำลัง	29
4.9 เฟืองที่ใช้ในการขับเคลื่อน	30
4.10 เครื่องยนต์พร้อมห้องเผาไหม้	30
5.1 ภาพตัวอย่างการหาค่าแรงบิดจากเครื่องวัดแบบเชือกรัด	31
5.2 เครื่องวัดความเร็วรอบ	31
5.3 เครื่องอุณหภูมิ	32
5.4 ชุดวัดแรงบิดจากตาชั่งสปริง	35
5.5 แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอุณหภูมิกับความเร็วรอบ	35
5.6 แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ความเร็วรอบ แรงบิด และกำลัง	35

สัญลักษณ์

s	ระยะชักของลูกสูบ
r	ระยะข้อเหวี่ยง
e	ระยะจากจุดศูนย์กลางเฟืองขับถึงจุดหมุนของก้านสูบ
L	ระยะข้อเหวี่ยงจากจุดหมุนถึงก้านสูบ
\mathcal{E}	Eccentricity ratio
Y_p	ตำแหน่งของลูกสูบกำลัง
Y_d	ตำแหน่งของลูกสูบดิสเพลสเซอร์
V_c	ปริมาตรของอากาศในห้องขยาย
V_c	ปริมาตรของอากาศในห้องอัด
F	แรงที่แตกต่างจากการอ่านค่าของตราชั่งสปริง
R	รัศมีของล้อช่วยแรง
n	ความเร็วรอบต่อวินาทีของเครื่องยนต์
ω	ความเร็วเชิงมุม
η	อัตราส่วนระหว่างกำลังของเครื่องยนต์ต่อกำลังที่ได้จากแหล่งความร้อน
E_r	อัตราส่วนระหว่างงานที่เครื่องยนต์ผลิตต่อความร้อนขาเข้าเป็นเปอร์เซ็นต์
W	งานที่เครื่องยนต์ผลิต
Q_i	ความร้อนขาเข้า
T_h	อุณหภูมิของแหล่งกำเนิดความร้อนเป็นเคลวิน
T_c	อุณหภูมิของแหล่งรับความร้อนเป็นเคลวิน

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

ในปัจจุบันมีการใช้พลังงานจากแหล่งพลังงานที่หลากหลาย เพื่อใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้า พลังงานแสงอาทิตย์คือหนึ่งในพลังงานที่สำคัญ ซึ่งเป็นพลังงานที่ไม่มีวันหมดสามารถสร้างประโยชน์ให้กับประชากรในท้องถิ่นจากการนำพลังงานหมุนเวียนมาใช้ เป็นการเพิ่มศักยภาพในการใช้พลังงานหมุนเวียนอันจะส่งผลรวมไปถึง การลดการนำเข้าของพลังงานฟอสซิลจากต่างประเทศ ลดมลพิษที่เกิดขึ้นจากการสันดาปพลังงานปิโตรเลียม ทุกวันนี้มีหลากหลายวิธีที่จะเปลี่ยนพลังงานความร้อนจากแสงอาทิตย์เป็นพลังงานกล หากมองถึงช่องว่างในการพัฒนาเครื่องต้นกำลังให้เหมาะสมกับประเทศแล้วนั้น ก็นับได้ว่าเครื่องยนต์สเตอร์ลิงก็มีศักยภาพอยู่ไม่น้อย

เครื่องยนต์สเตอร์ลิงเป็นเครื่องยนต์สันดาปภายนอกที่สามารถใช้อากาศหรือก๊าซต่างๆเป็นของไหลทำงาน (working fluid) สามารถใช้เชื้อเพลิงได้ทั้งชนิดเหลวและชนิดแข็ง ซึ่งเป็นเรื่องน่าสนใจมากในสถานการณ์ปัจจุบันที่เชื้อเพลิงปิโตรเลียมมีราคาแพงและขาดแคลน และเนื่องจากเครื่องยนต์สเตอร์ลิงบางชนิดมีโครงสร้างที่ง่ายและมีประสิทธิภาพ จึงเป็นทางเลือกที่ดีในการนำมาใช้ประโยชน์เช่น การปั่นไฟ สูบน้ำ หรือใช้งานด้านต่างๆในประเทศที่กำลังพัฒนา

ประเทศไทยในปัจจุบันเทคโนโลยีเกี่ยวกับเครื่องยนต์สเตอร์ลิงยังไม่แพร่หลาย แต่ก็มีบางงานวิจัยของบางสถาบันให้ความสนใจเกี่ยวกับเครื่องยนต์เพราะเห็นความสำคัญในการใช้พลังงานทดแทน จึงทำให้เริ่มมีการคิดพัฒนาเทคโนโลยีเกี่ยวกับเครื่องยนต์สเตอร์ลิงขยายวงกว้างมากขึ้น

โครงการนี้จึงจัดทำขึ้นมาเพื่อศึกษาโครงสร้างและการทำงานของเครื่องยนต์สเตอร์ลิง สร้างเครื่องต้นแบบเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาพัฒนาเทคโนโลยีเกี่ยวกับเครื่องยนต์สเตอร์ลิง และสร้างทางเลือกในการใช้พลังงานทดแทนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 1.2.1. ศึกษากลไก และระบบการทำงานของเครื่องยนต์สเตอร์ลิง
- 1.2.2. ทำการออกแบบและสร้างเครื่องยนต์สเตอร์ลิง โดยใช้หลักการทำงานตามวัฏจักรสเตอร์ลิงและขับเคลื่อน โดยกลไกแบบรอมบิก
- 1.2.3. สามารถวิเคราะห์การทำงานของ เครื่องยนต์สเตอร์ลิงในเบื้องต้น หรือสามารถศึกษาการทำงานของเครื่องยนต์ โดยการวิเคราะห์ด้วยวิธีเชิงตัวเลขโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการช่วยออกแบบ
- 1.2.4. เพื่อให้ได้เครื่องยนต์สเตอร์ลิงที่สร้างขึ้นภายในประเทศไทย โดยมีมือคนไทยและวัสดุที่หาง่ายและประยุกต์ใช้ได้กับประเทศไทย
- 1.2.5. พัฒนาเป็นเครื่องยนต์ต้นแบบในประเทศ

1.3 ขอบเขตของโครงการ

- 1.3.1. สามารถสร้างเครื่องยนต์สเตอร์ลิงแบบเบตาที่ขับเคลื่อน โดยกลไกแบบรอมบิก ให้เป็นไปตามทฤษฎีได้
- 1.3.2. ทำการวิเคราะห์ พารามิเตอร์ในการทำงานของเครื่องยนต์
- 1.3.3. ทำการทดลองหาสมรรถนะของเครื่องยนต์โดยอาศัยความร้อนในช่วง 200 – 600 องศาเซลเซียส และสารทำงานมีความดันบรรยากาศ

1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน

- 1.4.1. ศึกษาข้อมูลการทำงาน ลักษณะ โครงสร้างรวมถึงศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อหา ข้อดี ข้อเสีย ปัญหา เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบและสร้างเครื่องยนต์รวมทั้งปรับปรุงแก้ไข
- 1.4.2. ออกแบบเครื่องยนต์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณและเขียนแบบ เพื่อให้ได้แบบของเครื่องที่สมบูรณ์ก่อนนำไปสร้างเครื่องยนต์ต้นแบบ
- 1.4.3. สร้างเครื่องยนต์แก้ไขปัญหาหรือสิ่งบกพร่องที่เกิดขึ้น เพื่อให้เครื่องยนต์สามารถทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ

- 1.5.1 ทำให้ผู้วิจัยได้ศึกษาและหาคำตอบของปัญหา เพื่อให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์
- 1.5.2 ทำให้ผู้วิจัยเข้าใจถึงวัฏจักรการทำงานของกลไกการทำงาน การทำงานตามทฤษฎีของเครื่องยนต์ได้
- 1.5.3 สามารถออกแบบและสร้างเครื่องยนต์สเตอร์ลิงชนิดเบตาให้ทำงานได้จริง
- 1.5.4 สามารถนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์และใช้กับการทำงานจริง
- 1.5.5 สามารถนำเครื่องยนต์ต้นแบบประยุกต์ใช้งานจริง

บทที่ 2

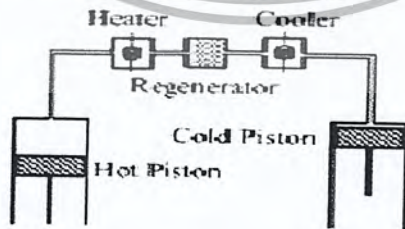
ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เครื่องยนต์สเตอร์ลิงเป็นเครื่องยนต์ที่ทำงานตามทฤษฎีวัฏจักรสเตอร์ลิง โดยมีสารทำงานเป็นของไหลที่สามารถอัดตัวได้ ซึ่งเครื่องยนต์สเตอร์ลิงเป็นเครื่องยนต์ที่สร้างมลพิษต่ำเมื่อเทียบกับเครื่องยนต์สันดาปในปัจจุบันมีการพัฒนาขึ้นอย่างมากทำให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น

2.1 ลักษณะของเครื่องยนต์

ชิ้นส่วนเครื่องยนต์ต่างๆ ได้ถูกประกอบรวมกันเพื่อให้เครื่องยนต์สเตอร์ลิงสามารถทำงานได้ตามวัฏจักรสเตอร์ลิง ซึ่งวัฏจักรสเตอร์ลิงประกอบด้วยกระบวนการปริมาตรคงที่ ขณะที่มีการไหลของสารทำงานระหว่างส่วนร้อนและส่วนเย็น และกระบวนการอุณหภูมิกคงที่ ขณะที่มีการรับความร้อนและคายความร้อน ในช่วงที่มีการอัดและขยายตัว กระบวนการอัดและขยายตัวนี้จะเกิดในกระบอกสูบที่มีลูกสูบ (power piston) ส่วนลูกสูบลิสเพลสเซอร์ (displacer) จะผลักดันแก๊สให้เคลื่อนที่ไปและกลับระหว่าง ส่วนร้อน รีเจนเนอเรเตอร์ และส่วนเย็น ที่ปริมาตรคงที่ เมื่อลูกสูบลิสเพลสเซอร์เคลื่อนที่ไปยังส่วนเย็น จะดันแก๊สจากส่วนเย็นให้ไหลไปยังส่วนร้อนและเป็นเช่นนี้ในทางกลับกัน ลักษณะของเครื่องยนต์ต่างๆ นั้นมีชื่อว่า แอลฟา (Alpha) เบตา (Beta) และ แกมมา (Gamma) ซึ่งเป็นที่นิยมใช้กัน มีวัฏจักรทางเทอร์โมไดนามิกที่เหมือนกัน แต่มีการออกแบบที่แตกต่างกัน

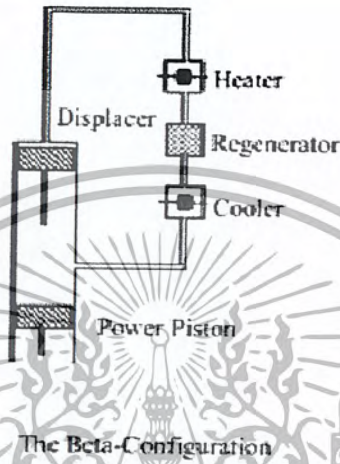
1) แบบแอลฟา ไม่มีลิสเพลสเซอร์ แต่เป็นสองลูกสูบ ซึ่งเรียกว่า ลูกสูบริ้อนและลูกสูบเย็น ลูกสูบริ้อนมีการเคลื่อนที่ในลักษณะที่ทำให้มีปริมาตรในระบบคงที่ เมื่อสารทำงานทั้งหมดถูกดันให้อยู่ในกระบอกสูบเดียว ลูกสูบหนึ่งจะหยุด และอีกลูกจะเคลื่อนที่ขยายหรืออัดสารทำงานงานได้จากการขยายตัวที่ลูกสูบริ้อน

The Alpha-Configuration

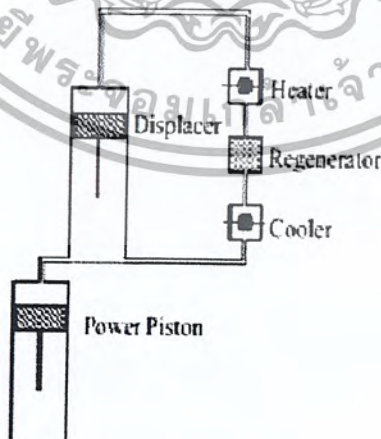
รูปที่ 2.1 เครื่องยนต์สเตอร์ลิงชนิดแอลฟา

2) แบบเบตา มีคิสเพลสเซอร์และลูกสูบกำลังในกระบอกเดียวกัน คิสเพลสเซอร์จะคั่นสารทำงานระหว่างส่วนร้อนและส่วนเย็นของกระบอกสูบให้ผ่าน ฮีตเตอร์ รีเจนเนอเรเตอร์ และคูลเลอร์ลูกสูบเย็นอยู่ในส่วนเย็นของกระบอกสูบ ทำหน้าที่อัดสารทำงานเมื่อสารทำงานอยู่ในส่วนเย็น และขยายตัวเมื่อสารทำงานเคลื่อนที่ไปยังส่วนร้อน

รูปที่ 2.2 เครื่องยนต์สเตอร์ลิงชนิด เบตา

3) แบบแกมมา มีกระบอกสูบแยกกันสำหรับคิสเพลสเซอร์และลูกสูบกำลัง โดยทั้งสองกระบอกสูบเชื่อมต่อกันและมีหลักการการทำงานเช่นเดียวกับแบบเบตา รูปแบบแกมมาที่มีการส่งกำลังจากทั้งสองลูกสูบไปที่เพลลาข้อเหวี่ยงข้อเดียวกัน มีประสิทธิภาพทางกลที่สูงที่สุดในเชิงทฤษฎี อย่างไรก็ตามกระบอกสูบควรรออกแบบให้อยู่ในแนวตั้งเพื่อลดแรงเสียดทาน

The Gamma-Configuration

รูปที่ 2.3 เครื่องยนต์สเตอร์ลิงชนิดแกมมา

2.2 หลักการทำงานทั่วไปของเครื่องยนต์สเตอร์ลิง

เครื่องยนต์สเตอร์ลิงอากาศร้อน (The Stirling hot air engine) เป็นรูปแบบอย่างง่ายอีกแบบหนึ่งซึ่งใช้สารทำงานประเภทอัดตัวได้ (Compressible fluid) เนื่องจากสารทำงานอยู่ในระบบปิด จึงไม่มีปัญหาในการปนเปื้อนและสิ้นเปลืองสารทำงาน การถ่ายเทความร้อนให้สารทำงานเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อการถ่ายเทความร้อนที่ดีสารทำงานควรจะมีอัตราการไหลของมวลสูง และมีความหนืดต่ำเพื่อลดแรงเสียดทานจากความหนืด การใช้ความดันในระบบสูง หรือการใช้สารทำงานความหนืดต่ำและความดันสูงคู่กัน สามารถลดความต้องการอัตราการไหลของมวลที่สูงได้เช่นกัน

เครื่องยนต์สเตอร์ลิงมีสมรรถภาพในการเปลี่ยนพลังงานความร้อนเป็นงานทางกลได้สูงในทางทฤษฎีโดยใช้วัฏจักรคาร์โนท์ ซึ่จำกัดของการทำงานจะขึ้นอยู่กับวัสดุที่ใช้สร้างเครื่องยนต์ ประสิทธิภาพของเครื่องยนต์ในช่วง 30% ถึง 40% จะมีอุณหภูมิทำงานระหว่าง 923-1073K และความเร็วรอบในช่วง 2000-4000 รอบต่อนาที

การทำงานของเครื่องยนต์สเตอร์ลิงจะทำงานในระบบปิด (closed-cycle) โดยสารทำงานคือ อากาศร้อนในกระบอกสูบปิดซึ่งสามารถอธิบายการทำงานได้ดังนี้

1. ในกระบอกสูบที่มีก๊าซหรืออากาศ เมื่อได้รับความร้อนจะทำให้ก๊าซหรืออากาศเกิดการขยายตัวและความดันภายในก็จะเพิ่มขึ้น ถ้าให้ปลายด้านหนึ่งของกระบอกสูบมีลูกสูบที่เคลื่อนที่ได้ โดยไม่มีการรั่วของก๊าซหรืออากาศ ความดันที่มากขึ้นภายในจะผลักลูกสูบให้เคลื่อนที่ออกไปทำให้ปริมาตรกระบอกสูบขยายตัวออกไป
2. เมื่อก๊าซภายในขยายตัวจนมีอุณหภูมิต่ำลงจะไม่สามารถขยายตัวได้อีกความดันก็จะตกลงทำให้มีการหดตัวของปริมาตรของก๊าซลงเป็นผลให้ลูกสูบสามารถเคลื่อนที่กลับมายังตำแหน่งเดิมได้ ที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะความดันภายนอกมีค่าสูงกว่าความดันภายในและภายนอกกระบอกสูบเกิดเป็นสุญญากาศขึ้นในช่วงที่ก๊าซขยายตัวดันลูกสูบออกมา
3. ถ้ากระบวนการในข้อที่ 1 เกิดขึ้นอีก แต่เราจะทำการเชื่อมก้านสูบติดกับลูกสูบและเชื่อมต่อก้านสูบไปติดกับล้อช่วยแรง ในการขยายตัวของก๊าซความดันก็จะทำให้เกิดแรงผลักลูกสูบให้เคลื่อนที่เป็นผลให้ล้อช่วยแรงหมุน การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในกระบวนการในข้อที่ 1 นั้นจะส่งผลให้เป็นการเคลื่อนที่ได้
4. เมื่อกระบวนการในข้อที่ 1 ดำเนินมาถึงกระบวนการในข้อที่ 2 ซึ่งก๊าซจะมีอุณหภูมิต่ำลง ความดันก็จะตกลงและมีสุญญากาศเกิดขึ้นด้วยทำให้ลูกสูบเคลื่อนที่กลับได้ซึ่งจะอาศัยแรงที่เกิดจากการหมุนของล้อช่วยแรงช่วยในการเคลื่อนที่กลับ

2.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 ลักษณะทั่วไปของเครื่องยนต์ความร้อน (Heat Engine) และกฎของเทอร์โมไดนามิกส์

2.3.2 ประสิทธิภาพและกฎข้อที่ 2 ของเทอร์โมไดนามิกส์

2.3.3 วัฏจักรเทอร์โมไดนามิกส์ของเครื่องยนต์สเตอร์ลิง

เครื่องยนต์สเตอร์ลิงเป็นเครื่องยนต์ประเภทเครื่องยนต์ความร้อน ซึ่งเครื่องยนต์ความร้อนนั้นเป็นเครื่องยนต์ที่สามารถเปลี่ยนพลังงานความร้อนไปเป็นพลังงานกลหรืองานได้อย่างต่อเนื่องงานที่มีประโยชน์ จะถูกผลิตขึ้นมาเมื่อเครื่องยนต์ได้รับความร้อนนั้นก็คือเมื่อเครื่องยนต์ได้รับความร้อน เครื่องยนต์ก็จะผลิตพลังงานกลออกมา

ตัวอย่างของเครื่องยนต์ความร้อน คือ ไอน้ำที่เคลื่อนไหวได้ (Steam Locomotive) พลังงานความร้อนที่ได้จากการเผาถ่านหินและไม้จะทำให้ไอน้ำในหม้อต้มเดือด และได้ไอน้ำที่มีความดันสูง จากนั้นไอน้ำจะทำงานโดยขยายตัวภายในทรงกระบอกและดันลูกสูบ ทำให้ล้อหมุนได้จากการเคลื่อนที่ของลูกสูบ หลังการใช้ไอน้ำแล้วจะยังเหลือความร้อนอยู่เล็กน้อย จึงจำเป็นที่จะต้องมีการพ่นควันออกมาทางปล่องไฟ เพื่อให้ห้องรับไอน้ำสะอาด และพร้อมรับไอน้ำที่มีความดันมากขึ้นเข้ามาในทรงกระบอกอีกครั้ง แต่วิธีนี้จะทำให้เครื่องยนต์มีเสียงดัง

เครื่องยนต์อีกชนิดหนึ่งที่แตกต่างออกไปก็คือ เครื่องยนต์ดีเซล ซึ่งเป็นเครื่องยนต์สันดาปภายในและใช้กันทั่วไปในพวกรถยนต์ และ เครื่องตัดหญ้า ในกระบวนการสันดาปภายในความร้อนจะได้มาจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงในรูปของเหลว เช่น แก๊สโซลีนซึ่งเป็นน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้ภายในเครื่องยนต์ และความร้อนบางส่วนจะถูกเปลี่ยนไปเป็นงานโดยการขยายตัวของแก๊สร้อนเพื่อดันลูกสูบ ความร้อนส่วนที่เหลือจะถูกปล่อยออกมาในรูปรังสี นั่นก็หมายความว่าหากมีน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อให้ความร้อน เครื่องยนต์ก็จะสามารถทำงานออกมาได้

การดูดความร้อน (Heat Absorption) การผลิตงาน (Work Production) และ การปล่อยความร้อน (Heat Rejection) ทั้ง 3 ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนหลักของเครื่องยนต์ความร้อนทั้งหมด ขั้นตอนเหล่านี้เป็นส่วนสำคัญในการดำเนินงานของทุกๆเครื่องยนต์ความร้อน กฎของธรรมชาติต้องอาศัยกระบวนการเหล่านี้ นี่เป็นเหตุผลที่เราสามารถศึกษากระบวนการต่างๆจาก เครื่องยนต์ความร้อนที่มีรูปแบบต่างๆได้

จากข้อความข้างต้น เป็นการอธิบายลักษณะของเครื่องยนต์สเตอร์ลิงอย่างคร่าวๆ และเพื่อความเข้าใจมากขึ้น ให้พิจารณาทรงกระบอกปลายปิด ที่มีลูกสูบและอากาศอยู่ภายใน สมมติให้ลูกสูบสามารถเคลื่อนที่ได้อย่างอิสระ แต่สามารถสัมผัสกับอากาศได้อย่างดีเยี่ยม สมมติให้ตอนเริ่มต้นอุปรณ์ทั้งหมดอยู่ที่อุณหภูมิห้องรวมถึงอากาศที่อยู่ภายในที่สมมติให้มีความดันเท่ากับความดันบรรยากาศด้านนอก ตามสภาวะดังกล่าวจะทำให้ลูกสูบยังไม่เคลื่อนที่

จากนั้นจะเกิดงานขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากการให้ความร้อนแก่ทรงกระบอก ทำให้อากาศภายในร้อนขึ้น โดยความร้อนที่ใช้อาจได้จากเปลวไฟ แสงแดด หรือจุ่มปลายปิดของทรงกระบอกลงในถังน้ำร้อนก็ได้ อุณหภูมิของอากาศในทรงกระบอกจะเพิ่มขึ้นรวมทั้งความดันด้วย จากนั้นแรงดันที่เพิ่มขึ้นจะผลักลูกสูบออกไป ทำให้เกิดงาน แแหล่งความร้อนอื่นๆ ก็สามารถทำให้เกิดงานได้เช่นกัน แต่ที่แหล่งความร้อนที่อุณหภูมิสูงกว่า จะให้งานออกมาได้มากกว่า

การเปลี่ยนความร้อนเป็นงานครั้งเดียวเป็นเพียงพื้นฐานง่ายๆ แต่เครื่องยนต์ความร้อนต้องสามารถผลิตงานได้อย่างต่อเนื่อง งานสามารถได้จากการให้ความร้อนแก่อากาศภายในทรงกระบอก และเกิดการขยายตัวของอากาศด้านใน ยิ่งลูกสูบสามารถเคลื่อนที่ได้ไกลมากเท่าไร งานที่ได้จะยิ่งมากขึ้นเท่านั้น จากนั้นทุกสิ่งก็จะค่อยๆ เย็นลงและกลับสู่สภาพเดิมก่อนที่จะผลิตงานออกมาอีกครั้ง ดังนั้นกระบวนการขยายตัวจะต้องหยุดก่อนที่จะกลับคืนสู่สภาพปกติ ถ้าทรงกระบอกถูกสร้างให้ยาวมากๆ การขยายตัวก็สามารถขยายออกไปได้ไกลมากกว่า แต่แน่นอนว่าต้องมีขีดจำกัด นั่นก็คือมันสามารถขยายตัวออกไปได้ไกลจนกว่าความดันอากาศภายในจะลดลงจนมีค่าเท่ากับความดันบรรยากาศภายนอก

อีกทางเลือกหนึ่งก็คือ งานสามารถสกัดออกจากแหล่งกำเนิดความร้อนเดียวโดยอุปกรณ์เดียวในจำนวนที่จำกัด ขีดจำกัดจะเกิดเมื่ออุปกรณ์หรืออากาศไปถึงจุดที่มันไม่สามารถไปได้อีก ในตัวอย่างนี้ ขีดจำกัดถูกกำหนดจากอุณหภูมิของแหล่งกำเนิดความร้อน และความยาวของทรงกระบอก หรือจากความดันบรรยากาศภายนอกทรงกระบอกนั่นเอง

เพื่อที่จะให้ได้งานมากที่สุดภายใต้การพิจารณาทรงกระบอก ให้สมมติว่าเกิดการขยายตัวจากการให้ความร้อนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น อุณหภูมิภายในทรงกระบอกจะร้อนมากเท่าที่แหล่งความร้อนจะสามารถให้ได้ และทำให้ความดันภายในสูงเท่าที่สามารถเป็นไปได้ พบว่าในกระบวนการขยายตัว ความดันภายในจะลดลง แต่ยังคงสูงกว่าความดันภายนอก ส่งผลให้ลูกสูบถูกดันออก ดังนั้นเพื่อให้ได้ตามกระบวนการนี้ ทรงกระบอกจะต้องถูกทำให้มีความยาวเพียงพอ เพื่อให้การขยายตัวสามารถเกิดได้อย่างต่อเนื่องจนกระทั่งความดันภายในมีค่าเท่ากับความดันภายนอก ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงวิธีการได้งานออกมาจากการใช้ทรงกระบอกและแหล่งกำเนิดความร้อนเดียว

และเพื่อที่จะได้งานมากขึ้นจากอุปกรณ์นี้ จึงจำเป็นที่จะต้องทำให้มันกลับคืนสู่สภาพเริ่มต้นอีกครั้ง ดังนั้นกระบวนการจะถูกรวนซ้ำเป็นวัฏจักร เมื่อวัฏจักรดำเนินไปก็จะได้งานออกมา นี่คือเหตุผลว่าทำไม เครื่องยนต์ความร้อนจึงเป็นวัฏจักรที่มีประโยชน์ ดังนั้นการที่ให้อากาศอยู่ภายในวัฏจักรวนซ้ำ (Repeating Cycle) ได้นั้น ก็จะส่งผลให้เครื่องยนต์ความร้อนสามารถเปลี่ยนความร้อนไปเป็นงานได้อย่างต่อเนื่อง

การทำให้ทรงกระบอกกลับสู่สภาพเดิม (จากการขยายตัวจนกระทั่งความดันภายในเท่ากับความดันภายนอก) สามารถทำได้โดยเริ่มจากการเอาแหล่งกำเนิดความร้อนออกและปล่อยให้เย็นจนอุณหภูมิตกลงมาเท่ากับอุณหภูมิห้อง ส่งผลให้ความดันภายในมีค่าลดลงต่ำกว่าความดันบรรยากาศเพราะปริมาตรมากกว่าตอนเริ่มต้นและเมื่ออุณหภูมิอยู่ที่อุณหภูมิห้องความดันที่แตกต่างระหว่างภายในและภายนอกจะดันลูกสูบเข้าด้านใน ทำให้ได้งานออกมาเช่นเดียวกับตอนดันลูกสูบออกด้านนอก ในเครื่องยนต์ส่วนใหญ่จะมีกลไกเชื่อมโยงระหว่างลูกสูบและเพลา เพื่อที่จะให้เครื่องยนต์ส่งผ่านงานที่ได้ออกมาอย่างต่อเนื่องในทิศทางเดียว ระหว่างกระบวนการดันลูกสูบเข้าทรงกระบอกอาจมีการสูญเสียหรือเพิ่มพลังงานความร้อนเพื่อให้อุณหภูมิเท่ากับอุณหภูมิห้อง การเพิ่มประสิทธิภาพของทรงกระบอกอาจทำให้เกิดการสูญเสียความร้อนได้ โดยงานที่มากขึ้นจะได้รับระหว่างกระบวนการอัดซึ่งในความเป็นจริงแล้วสิ่งที่ได้ที่สุดคือการทำให้อากาศภายในมีอุณหภูมิคงที่ที่อุณหภูมิห้องตลอดกระบวนการอัด ในทำนองเดียวกันกับกระบวนการขยายตัวซึ่งให้งานออกมาเช่นเดียวกัน

ในกระบวนการอัดความดันภายในทรงกระบอกจะเพิ่มสูงขึ้น ถึงแม้ว่าอุณหภูมิจะยังคงต่ำอยู่ก็ตาม กระบวนการนี้จะยุติเมื่อความดันภายในเท่ากับความดันบรรยากาศภายนอก ถ้าลูกสูบมีความพอดีคือไม่มีการรั่วของอากาศเข้าและออก ลูกสูบจะกลับคืนสู่ตำแหน่งเดิม และอากาศภายในจะอยู่ที่สภาวะเริ่มต้น ดังนั้นอากาศภายในจะอยู่ในวัฏจักรทางอุณหพลศาสตร์ที่สมบูรณ์ และอุปกรณ์อื่นๆจะทำหน้าที่เป็นส่วนประกอบพื้นฐานของเครื่องยนต์ความร้อน โดยปกติเครื่องยนต์ความร้อน จะถูกพิจารณาพร้อมกับกลไกซึ่งเปลี่ยนการขยับไปมาของลูกสูบไปเป็นการหมุน การหมุนเป็นรูปแบบที่สะดวกสำหรับการขับเคลื่อนเครื่องมือโดยทั่วไป เช่น ปั่นพื้นเพือง หรือ พัดลม เป็นต้น

2.3.1 ลักษณะโดยทั่วไปของเครื่องยนต์ความร้อน และกฎของเทอร์โมไดนามิกส์

ลักษณะโดยทั่วไปของเครื่องยนต์ความร้อน (Heat Engine) ก็คือการทำให้เป็นวัฏจักรเทอร์โมไดนามิกส์ (Thermodynamic Cycle) ซึ่งจำเป็นต้องมีความแตกต่างของอุณหภูมิเพื่อทำให้เกิดงาน แหล่งความร้อน หรืออ่างเก็บน้ำที่มีพลังงานความร้อน (อุณหภูมิสูง) มีความจำเป็นในการเริ่มต้นวัฏจักร เริ่มจากการที่อากาศดูดความร้อนจากอ่างเก็บน้ำอุณหภูมิสูงระหว่างกระบวนการขยายตัวของวัฏจักร จากนั้นมันจะพยายามทำให้ตัวมันเย็นโดยการคายความร้อนออกมา โดยอากาศที่อุณหภูมิห้องจะดูดความร้อนนั้นและทำตัวเป็นแหล่งรับความร้อน (Heat Sink) หรืออ่างเก็บน้ำที่อุณหภูมิต่ำ ทุกๆวัฏจักรของเครื่องยนต์ (Engine Cycle) ต้องการแหล่งเก็บความร้อน (Heat Reservoirs) ที่ 2 อุณหภูมิที่ต่างกันไป

กฎข้อที่ 2 ของเทอร์โมไดนามิก กล่าวว่าทุกเครื่องยนต์ ต้องการแหล่งเก็บความร้อนที่ร้อนกว่าสำหรับเป็นแหล่งกำเนิดความร้อน และต้องการแหล่งเก็บความเย็น เป็นแหล่งรับความร้อน การสันดาปน้ำมันจะได้ก๊าซร้อน ซึ่งเป็นรูปแบบของแหล่งกำเนิดความร้อนที่มีแนวโน้มว่าจะใช้งานได้จริง ในความเป็นจริงบางเครื่องยนต์อาจทำงานได้โดยการเผาไหม้น้ำมันเฉพาะ แต่บางเครื่องยนต์สามารถทำงานได้จากแหล่งความร้อนใดก็ได้ แหล่งรับความร้อน ที่จำเป็นต่อทุกๆเครื่องยนต์ คือ อากาศที่บรรยากาศคงที่หรือน้ำจากแม่น้ำหรือทะเลสาบ

ลักษณะโดยทั่วไปของเครื่องยนต์ความร้อน คือ เกิดการเปลี่ยนแปลงปริมาตร โดยการขยายตัวและหดตัวของของเหลวทำงานซึ่งอาจเป็น ก๊าซ ต่างๆ หรือก๊าซผสม เช่นอากาศก็ได้

การเปลี่ยนแปลงปริมาตรเกิดจากการเคลื่อนที่ของลูกสูบ กระบังลม ที่เป่าลม หรืออุปกรณ์อื่นๆ ที่มีลักษณะคล้ายกัน การเปลี่ยนแปลงปริมาตรขึ้นอยู่กับเคลื่อนที่ไปมาของลูกสูบ และการเปลี่ยนตำแหน่งนี้เป็น 1 ใน 2 องค์ประกอบหลักของงาน ซึ่งองค์ประกอบอย่างที่สองก็คือแรง ซึ่งแรงที่กระทำเหนือระยะทางก็คืองานแรงในเครื่องยนต์ได้จากการเคลื่อนที่ขึ้นของลูกสูบ อันเนื่องมาจากความดันแก๊สที่กระทำบนพื้นที่ของลูกสูบนั่นเอง

ในส่วนหนึ่งของเครื่องยนต์จะมีการขยายตัวหรือการเพิ่มปริมาตรเกิดขึ้น และในอีกส่วนหนึ่งจะมีการลดปริมาตรหรือการอัดเกิดขึ้น ในกระบวนการขยายตัวเครื่องยนต์จะส่งงานไปยังลูกสูบและโดยปกติก็จะส่งต่อไปยังล้อช่วยแรง ต่อไปในความสัมพันธ์เชิงกล เช่นเดียวกันกับข้อเหวี่ยง และแท่งเชื่อมต่อ (Connecting Rod) อย่างไรก็ตามในทุกๆการทำงานของเครื่องยนต์ งานจะถูกผลิตขึ้นในกระบวนการขยายตัวมากกว่างานที่ต้องการเพื่อใช้ในกระบวนการอัดตัว ความแตกต่างของทั้ง 2 คำนี้ ก็คือ การใช้งานที่เหมาะสม หรืองานสุทธิของวัฏจักรของเครื่องยนต์นั่นเอง

เดิมแล้วส่วนเกินของพลังงานก็คือ พลังงานความร้อน พลังงานที่ดูดซึมความร้อนจากแหล่งเก็บความร้อนจะมีมากกว่าที่ปล่อยไปที่แหล่งเก็บความเย็น และส่วนเกินนี้จะปรากฏในรูปของงาน เรียกว่ากฎข้อที่ 1 ของเทอร์โมไดนามิก ซึ่งสำหรับเครื่องยนต์แล้วถูกกำหนดไว้ดังนี้คือ งานสุทธิที่ทำโดยเครื่องยนต์ในวัฏจักรที่สมบูรณ์ คือ ความแตกต่างระหว่างการดูดซึมความร้อนจากแหล่งกำเนิดความร้อน และการปล่อยความร้อนสู่แหล่งเก็บความเย็น คือ $W = Q_1 - Q_2$ ซึ่งก็คือ จะมีการดูดความร้อนเข้ามา แล้วปล่อยบางส่วนไปที่ แหล่งเก็บความเย็น และเปลี่ยนความแตกต่างนี้ไปเป็นงานนั่นเอง

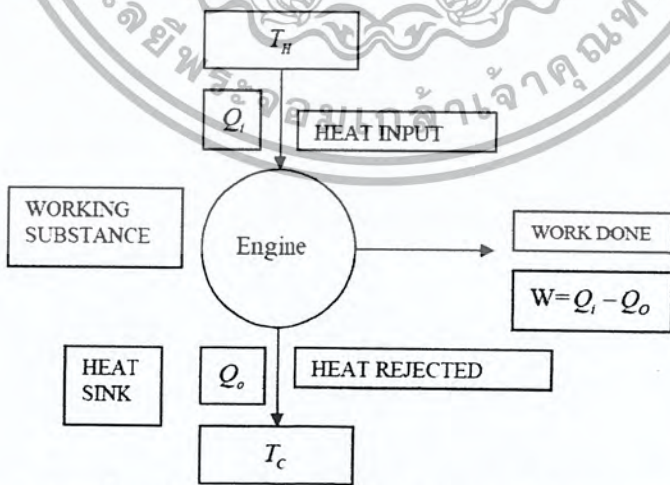
2.3.2 ประสิทธิภาพและกฎข้อที่ 2 ของเทอร์โมไดนามิกส์

การที่เครื่องยนต์จะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับว่า มันจะสามารถผลิตกำลังได้เพียงพอต่อการทำให้เกิดงานได้เร็วแค่ไหน มันจะต้องใหญ่และหนักขนาดไหน ต้องนำเชื้อถือขนาดไหน ต้องผลิตยาแก๊วไหน และประสิทธิภาพที่จะเปลี่ยนพลังงานความร้อนไปเป็นงานจำเป็นต้องมีมากแค่ไหน การพิจารณาสิ่งเหล่านี้ค่อนข้างที่จะขึ้นอยู่กับการใช้เครื่องยนต์ ซึ่งการประยุกต์ในเครื่องยนต์ชนิดหนึ่ง อาจไม่สำคัญสำหรับเครื่องยนต์ชนิดอื่นๆเลยก็ได้ แต่เครื่องยนต์เกือบทุกชนิดที่ประสิทธิภาพมีความสำคัญ ไม่มีใครที่ต้องการสูญเสียน้ำมันหรือการเผาไหม้เกินความจำเป็น ประสิทธิภาพคือการวัดว่าเครื่องยนต์จะสามารถให้งานออกมาเท่าไรสำหรับการให้ความร้อนหรือน้ำมันเพียงเล็กน้อย มันคือสัดส่วนของงานที่เครื่องยนต์ผลิตต่อความร้อนขาเข้า (Input) ที่ใช้ในการผลิตงานนั้น

$$E_f = W/Q_i$$

โดยค่า E_f มักแสดงในรูป %

ในความเป็นจริงแล้วไม่มีเครื่องยนต์ไหนที่จะให้ประสิทธิภาพได้ 100 % แม้แต่ลูกสูบที่ดีที่สุดก็ยังไม่สามารถผนึก (Seal) ได้อย่างสมบูรณ์ การรั่วไหลของวาล์ว และการเกิดแรงเสียดทานในทุกแห่งที่มีการเคลื่อนที่สวนทางกัน แต่ว่าข้อบกพร่องเหล่านี้ก็อยู่ภายใต้กฎข้อที่ 1 ของเทอร์โมไดนามิก อย่างที่เห็นตอนต้นว่า กฎข้อที่ 2 ต้องการความร้อนบางส่วนไปปล่อยออกที่แหล่งเก็บความเย็นเสมอ ดังนั้นความร้อนทั้งหมดที่ดูมาจากแหล่งเก็บความร้อนจะไม่สามารถเปลี่ยนไปเป็นงานได้ทั้งหมด นั่นหมายความว่า E_f จะไม่สามารถเท่ากับ 100% สำหรับเครื่องยนต์ ใดก็ตาม

รูปที่ 2.4 แสดงการเปลี่ยนพลังงานความร้อนไปเป็นงาน และมีการคายความร้อนเกิดขึ้น

มันอาจจะแปลกที่ไม่มีเครื่องยนต์ใดๆ แม้แต่เครื่องยนต์ในอุดมคติที่สามารถเปลี่ยนความร้อนที่ดูดซึมมาทั้งหมดไปเป็นงานได้ ซึ่งเป็นไปตามกฎข้อที่ 2 ค่า โดยค่า E_f ที่ดีที่สุดในนั้นขึ้นอยู่กับค่าอุณหภูมิที่แตกต่างกันระหว่างการเดินเครื่องยนต์รู้จักกันในชื่อ Carnot

$$E_f = (T_H - T_C) / T_H$$

T_H และ T_C คืออุณหภูมิของแหล่งกำเนิดความร้อนและแหล่งรับความร้อนมีหน่วยเป็นเคลวิน

จากสูตรจะแสดงให้เห็นว่ายิ่ง ΔT_H มากเท่าไร ก็จะได้ E_f มากขึ้นเท่านั้น ดังนั้นหากมีเครื่องยนต์ที่กำลังเดินเครื่องอยู่ และเราสามารถทำให้มันร้อนขึ้นได้มากเท่าไร มันยังจะทำให้ค่า E_f มากขึ้นเท่านั้น สรุปคือทุกสิ่งจะดีขึ้น เมื่อ ΔT_H ของแหล่งกำเนิดความร้อน และ แหล่งรับความร้อนต่างกันมากๆ แต่ต้องจำไว้เสมอว่า Carnot E_f เป็นทฤษฎีที่มีขีดจำกัดสูงกว่าการทำงานจริง แม้ว่ามันไม่สามารถสำเร็จลุกลงไปได้ เนื่องจากข้อบกพร่องที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ของเครื่องยนต์จริง โดยในความเป็นจริงแล้วจำเป็นต้องดูแลเอาใจใส่หลายๆ ในขณะที่เครื่องยนต์ทำงาน เพื่อให้ได้สัดส่วนคาร์โนที่เหมาะสม

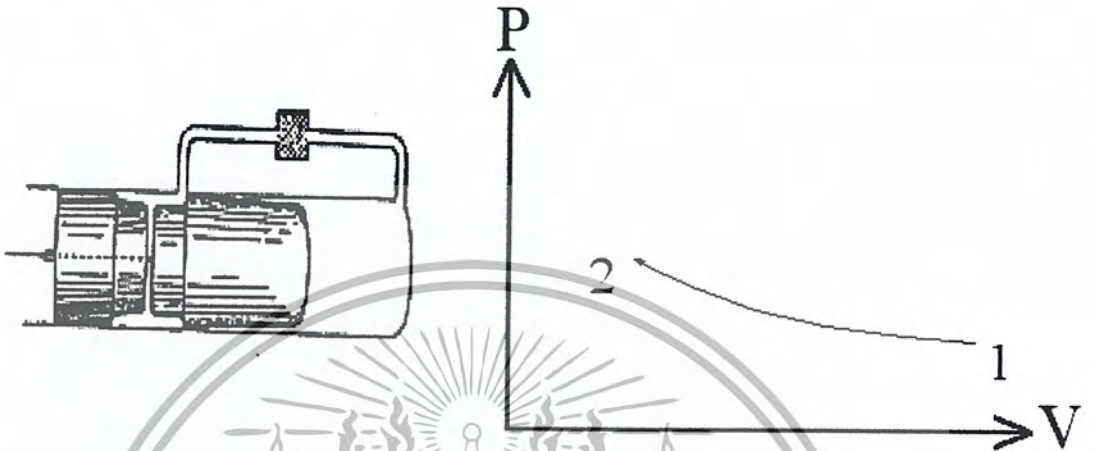
ขั้นแรกในการได้มาซึ่งประสิทธิภาพที่ดีคือ พยายามหลีกเลี่ยงการสูญเสียความร้อนโดยเปล่าประโยชน์ หรือการรั่ววงจรโดยตรง ปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาในเครื่องยนต์หรือในวัฏจักร (Cycle) ที่ทำให้ความร้อนผ่านจากแหล่งเก็บความร้อนไปยังแหล่งเก็บความเย็น โดยปราศจากงานที่เกิดจากอากาศซึ่งอยู่ภายในเครื่องยนต์ในแต่ละวัฏจักร ส่วนของความร้อนที่ดูดซึมจากเครื่องยนต์อันก่อนเพื่อกระบวนการขยายตัวจะไปอุ่นเครื่องวัสดุทรงกระบอก และในขั้นสุดท้ายของการขยายตัว ความร้อนจะถูกปล่อยไปยังแหล่งรับความร้อน เพื่อทำให้วัสดุทรงกระบอกเย็นตัวลง พลังงานความร้อนนี้จะไม่ผลิตงานใดๆ โดยมันจะผ่านเข้าไปยังโลหะของเครื่องยนต์และผ่านออกไป มีเพียงแค่การแลกเปลี่ยนความร้อนกับอากาศภายในเท่านั้นที่จะทำให้เกิดงานได้ นอกจากนี้จะถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดีมีประโยชน์

2.3.3 วัฏจักรเทอร์โมไดนามิกส์ของสเตอร์ลิง

ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างวัฏจักรของเครื่องยนต์แบบแอลฟา (Alpha Engine) โดยวัฏจักรสเตอร์ลิงในอุดมคติ ประกอบด้วยสี่กระบวนการทางเทอร์โมไดนามิกส์ ที่แตกต่างกัน แต่สามารถแสดงเอกลักษณ์ในส่วนของวัฏจักรหนึ่งกระบวนการอย่างง่าย ๆ ให้เห็นได้ ข้างล่างนี้คือชื่อของกระบวนการต่างๆ ที่รวมอยู่ในวัฏจักร โดยจะต้องมีการเคลื่อนไหวทางกลตลอดจึงจะเกิดผลได้ กระบวนการแต่ละกระบวนการจะมีการหมุนวนเป็นวัฏจักรกระทำซ้ำกันไปเรื่อยๆ ตามกำหนด ตำแหน่งของลูกสูบถูกแสดงที่ตำแหน่งสิ้นสุดของแต่ละกระบวนการ และได้แสดง PV diagram แต่ละกระบวนการดังต่อไปนี้

1) Isothermal Compression

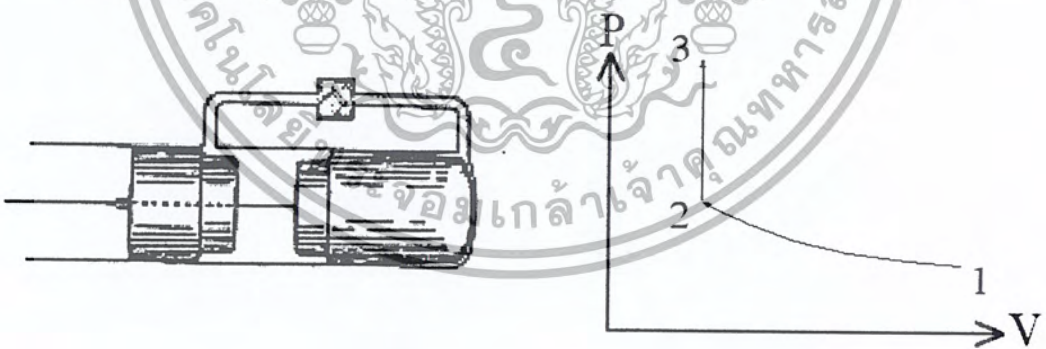
จากการอัดตัวทำให้ลูกสูบด้านเย็นเคลื่อนย้ายมายังตำแหน่งปานกลาง และสูญเสียความร้อนให้กับสิ่งแวดล้อม

รูปที่ 2.5 แสดงตำแหน่งของลูกสูบและแผนภาพ PV ของกระบวนการอัดตัวที่อุณหภูมิคงที่

2) Constant Volume Heating

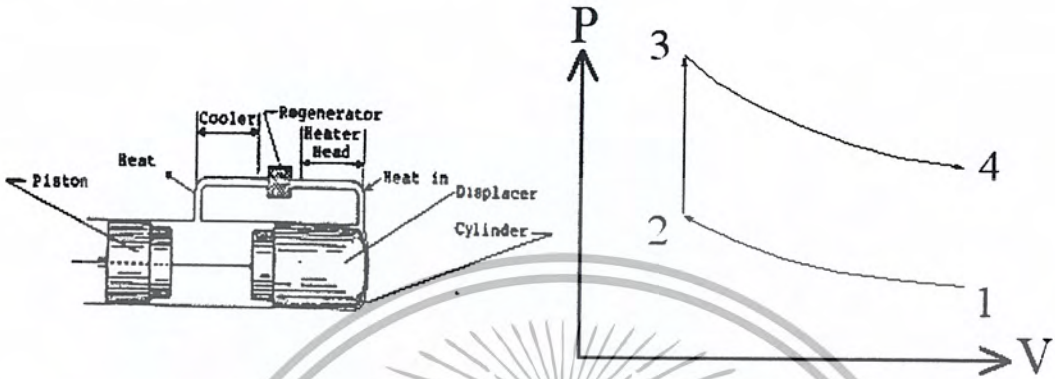
ลูกสูบด้านเย็นเคลื่อนที่ไปที่ตำแหน่งที่สูงสุดและลูกสูบด้านร้อนจะเคลื่อนที่ลงมาสู่ตำแหน่งที่ช่วงกลาง ความร้อนถ่ายเทจากรีเจเนอเรเตอร์สู่ของไหลทำงานที่ปริมาตรคงที่และทำให้ความดันเพิ่มสูงขึ้น

รูปที่ 2.6 แสดงตำแหน่งของลูกสูบและแผนภาพ PV ของกระบวนการให้ความร้อนที่ปริมาตรคงที่

3) Isothermal Expansion

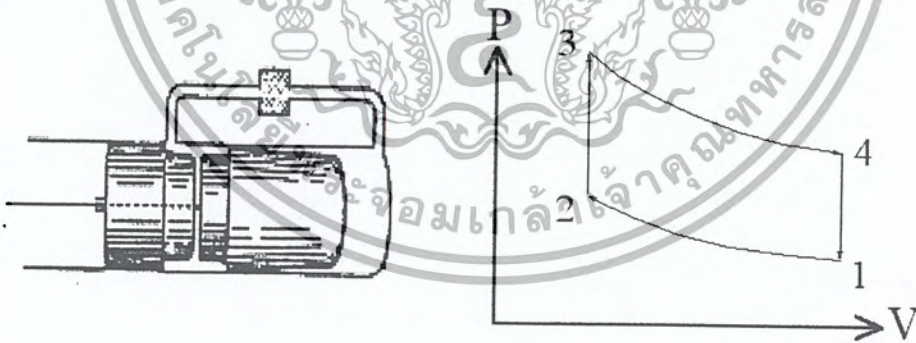
รับความร้อนที่อุณหภูมิคงที่จากแหล่งจ่ายความร้อนภายนอก การขยายตัวทำให้ลูกสูบด้านร้อนเคลื่อนที่มายู่ที่ตำแหน่งกลาง

รูปที่ 2.7 แสดงตำแหน่งของลูกสูบและแผนภาพ PV ของกระบวนการขยายตัวที่อุณหภูมิคงที่

4) Constant Volume Cooling

ลูกสูบด้านร้อนเคลื่อนที่มายู่ที่ตำแหน่งสูงสุดและลูกสูบด้านเย็นเคลื่อนที่ลงมาอยู่ที่ตำแหน่งกลางและมีการถ่ายเทความร้อนจากของไหลทำงาน ไปสู่รีเจนเนอเรเตอร์ที่ปริมาตรคงที่ เครื่องยนต์ก็จะทำงานครบ 4 วัฏจักรอย่างสมบูรณ์

รูปที่ 2.8 แสดงตำแหน่งของลูกสูบและแผนภาพ PV ของกระบวนการคายความร้อนที่ปริมาตรคงที่

2.4 ประสิทธิภาพของเครื่องยนต์สเตอร์ลิง

ปัจจัยพื้นฐาน 2 ประการที่จะกำหนดประสิทธิภาพของเครื่องยนต์วัฏจักรสเตอร์ลิงประการแรก คือ การทำให้ไม่ให้เกิดการรั่วไหลของก๊าซภายในกระบอกสูบระหว่างคิสเพลสเซอร์และด้านลูกสูบกำลัง ประการที่สองคือ ความแตกต่างของอุณหภูมิระหว่างอากาศด้านร้อนและด้านเย็นของกระบอกสูบ

2.4.1 การป้องกันการรั่ว

มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพทางหนึ่งเมื่อก๊าซในกระบอกสูบขยายตัวความดันที่เพิ่มขึ้นจะผลักลูกสูบออกไป ซึ่งต้องให้เกิดความต้านทานภายในน้อยที่สุด ในกรณีของลูกสูบกำลังเป็นไปได้ว่าในขณะที่เคลื่อนที่กลับก๊าซจะรั่วออกไป ในแง่เทคนิคและอุณหพลศาสตร์คือผลรวมของก๊าซภายในกระบอกสูบควรจะไม่เปลี่ยนแปลง ในการทำงานจริงก๊าซจะหลุดออกไปบ้าง ถ้ามันเกิดขึ้นประสิทธิภาพของวัฏจักรก็จะตกลง และถ้าก๊าซรั่วเครื่องยนต์จะไม่ทำงาน หรือถ้าทำงานก็ทำได้แค่ 2-3 นาที นี่เป็นเรื่องสำคัญมากที่ลูกสูบกำลังควรมีจะไม่ให้เกิดก๊าซรั่วขึ้น

2.4.2 ความแตกต่างของอุณหภูมิ

มักจะมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพ การเปลี่ยนแปลงของการขยายตัวและหดตัวของก๊าซ (การเพิ่มและลดของความดัน) ในกระบอกสูบ เป็นแรงทำงานจริงของเครื่องยนต์สเตอร์ลิง แรงทำงานจะเกิดขึ้นได้ถ้ามีความแตกต่างของอุณหภูมิระหว่างด้านร้อนและด้านเย็นของกระบอกสูบ การให้อุณหภูมิที่มากกว่ากับด้านร้อนและเย็นกว่ากับด้านเย็นจะมีประสิทธิภาพมากที่สุดที่จะทำให้กลายเป็นแรงทำงาน ความร้อนและความเย็นจะสร้างปัญหาได้ ถ้าได้รับแบบรุนแรงมากและเป็นเวลานาน ๆ ดังตัวอย่าง โลหะธรรมชาติที่ใช้ส่วนมาก เช่น เหล็ก มักจะผิดรูปเมื่อให้ความร้อนจนถึงจุด ๆ หนึ่งเป็นเวลานาน ๆ จากการวิจัยอัลลอยจะสามารถทนต่อความรุนแรงของอุณหภูมิสูงได้ดี เซรามิกก็น่าจะนำมาใช้ได้ อย่างไรก็ตามวัสดุที่สร้างแบบจำลองก็ยังต้องใช้เหล็กเพื่อไม่ให้เกิดความยุ่งยากและก็เป็นบทสรุปที่ดี

การเตรียมระบบความเย็นอย่างง่าย การเปิดพื้นที่ให้ความร้อนกระจายอยู่บรรยากาศเป็นวิธีหนึ่ง นี่คือนิสัยที่ทำให้กระบวนการเกิดขึ้นช้าซึ่งสามารถทำให้เร็วขึ้น โดยขยายผิวหน้าการถ่ายเท การใช้ตัวทำความเย็น การใช้อากาศผ่านของแข็ง เช่น คิริบระบายความร้อนซึ่งเป็นการทำให้ความร้อนกระจายออกไป การกระจายความร้อนของเหล็ก กระบอกสูบ ลูกสูบ ก้านสูบและรีเจนเนอเรเตอร์ จะต้องได้สัดส่วนกัน การเตรียมระบบความร้อนความเย็นนั้นยังมีปัจจัยตัวอื่นอีกซึ่งมีผล โดยตรงกับประสิทธิภาพของแบบจำลองเครื่องยนต์เล็ก

2.4.3 รีเจนเนอเรชั่น

คือพลังงานส่วนใหญ่ที่ผ่านเข้าออกจากการออกแบบแล้ว โครงสร้างของเครื่องยนต์ ในก๊าซทำงานที่ร้อนและเย็นที่หลายร้อยครั้งใน 1 นาที ไม่ได้หมายถึงความสามารถของเครื่องยนต์ ยกเว้นอุณหภูมิจุดที่ควบคุมของระดับร้อยหรือมากกว่าส่วนหนึ่ง งานนี้สามารถทำได้ง่ายโดยการเตรียมก๊าซร้อนให้ไหลไปที่ด้านเย็น ความร้อนสูญเสียจะแบ่งชั้นขึ้นในขณะที่ก๊าซเย็นไปทางด้านร้อน ความดันมากขึ้นตลอดทางจนถึงอุณหภูมิที่กำหนดและก๊าซจำเป็นต้องขยายตัวที่ห้องร้อน ในช่วงเวลาน้อยที่สุด เวลาชั่วครู่จนถึงบางระดับผลรวมของความร้อนจะยอมให้ความเร็วที่มากที่สุดในการถ่ายเทของก๊าซ

สองวิธีพื้นฐานที่ใช้ในแบบจำลองเครื่องยนต์ที่ช่วยให้ก๊าซร้อนแบ่งชั้นการสูญเสียความร้อน และก๊าซเย็นแบ่งชั้นการดูดกลืน วิธีแรกใช้ ดิสเพลสเซอร์ ที่ทำการถ่ายเทความร้อน ตัว ดิสเพลสเซอร์ ถูกทำให้ยาวพอสำหรับก๊าซร้อนเคลื่อนที่ตามมันและถ่ายเทความร้อนไปที่ตัวของ ดิสเพลสเซอร์ ในลักษณะของการแบ่งชั้นอุณหภูมิ ตัวของมันร้อนด้านหนึ่งและร้อนตลอดจนถึงอีกด้านหนึ่ง วิธีที่สอง ในแบบจำลองเครื่องยนต์บางแบบเป็นผลอย่างมาก วิธีนี้ก่อให้เกิดการสร้างรีเจนเนอเรเตอร์ด้านนอก หรือรอบกระบอกสูบหลัก ตลอดก๊าซที่ผ่านหลักการเดียวกันของการดูดกลืนความร้อน เป็นการค้นพบของรีเจนเนอเรเตอร์ คือความร้อนถูกดูดกลืนในชั้นของมวลโลหะซึ่งใช้ทำรีเจนเนอเรเตอร์ และความร้อนนี้ถูกทำให้สูงขึ้นอีกโดยก๊าซเย็นที่กำลังจะขยายตัวในห้องขยายตัว

2.4.4 กลไกจับ

เป็นตัวแปรที่สามารถทำให้เครื่องยนต์ทำงานได้หรือทำให้เครื่องยนต์เสียได้ กลไกจะมีมุมต่างกัน 90 องศาหว่าดิสเพลสเซอร์และลูกสูบกำลัง ในแบบเก่าๆก่อให้เกิดความยุ่งยากของระดับและข้อต่อที่เกิดการขัดกันระหว่างการเคลื่อนที่ของ 2 ลูกสูบ การศึกษาเรื่องนี้กลายเป็นเรื่องจุกจิกมาก เมื่อจำเป็นที่จะต้องมีความแตกต่างของความยาวช่วงชักสำหรับ 2 ส่วน

ถึงแม้ว่า เครื่องยนต์รุ่นเก่าจะมีชนิดของข้อต่อทั้งหมด ระบบคันโยก ข้อเหวี่ยง ที่เคลื่อนไปในทิศทางของมัน เครื่องยนต์จะซาลงหมุนได้ไม่เกิน 200 รอบต่อนาทีและมันจะไม่เกิน 100 รอบต่อนาที ย้อนกลับไปในปี ค.ศ. 1850-1900 เครื่องยนต์นี้ใช้สูบน้ำเป็นหลัก การเปลี่ยนแปลงที่สูง จะไม่สำคัญต่องานนี้และความเร็วควรจะไว้วางใจได้ กำลังอัดจะสร้างแรงเสียดทานและผู้ออกแบบเครื่องยนต์สเตอร์ลิงรุ่นใหม่ควรหลีกเลี่ยงระบบจุกจิกของระดับข้อเหวี่ยง

เป็นความหลักแหลมอย่างมากอย่างหนึ่งและความสมบูรณ์แบบของกลไกการขับ กลไกการขับรูปขนม เปียกปูน (Rhombic drive mechanism) ถูกแจกแจงความสมบูรณ์แบบ โดยฟิลลิปส์ กับวิธีก้านดิสเพลสเซอร์ ผ่านตลอดก้านลูกสูบกำลังยกเว้นความพยายามของแรงผลึกข้างเคียงบนลูกสูบกำลัง มันเป็นกลไกที่บรรจุเอาการให้กำลังความดัน ซึ่งดีเยี่ยมกว่าการออกแบบอย่างอื่น เป็นกลไกแผ่นหนาซึ่งขับจำนวนของกระบอกสูบอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา โดยการเคลื่อนที่ของวงกลม เช่น เครื่องยนต์ที่ออกแบบให้ทำงานในแนวนานกับกระบอกสูบหลายตัว (มักจะเป็น 4-6 กระบอกสูบ) อย่างไรก็ตามเมื่อมาถึงกลไกการจัดของเครื่องยนต์สเตอร์ลิง

2.5 หลักในการคำนวณและออกแบบเครื่องยนต์สเตอร์ลิง

ก๊าซอุดมคติ คือ ก๊าซที่มีความหนาแน่นต่ำมีอิสระในการเคลื่อนที่ โมเลกุลไม่มีปฏิกิริยาซึ่งกันและกัน การชนกันแบบยืดหยุ่น ไม่อยู่ภายใต้แรงดึงดูดระหว่างกันและการชนกันนั้นจะไม่มีเปลี่ยนแปลงรูปของพลังงาน ความสัมพันธ์ของความดัน ปริมาตรจำเพาะ และอุณหภูมิสามารถแสดงสภาวะของก๊าซอุดมคติได้ คือ

$$\frac{Pv}{T} = R \quad (2.1)$$

R คือ ค่าคงที่ของก๊าซ

ค่าคงที่ของก๊าซ R ยังมีความสัมพันธ์กับค่า universal gas constant คือ R'

$$R = \frac{R'}{M} \quad (2.2)$$

M คือ มวลโมเลกุลของสาร

$$R' = 8.31451 \text{ J/(kmol.K)}$$

R มีหน่วยเป็น kJ/(kg.K)

สมการของก๊าซอุดมคติยังสามารถจัดรูปแบบอื่น ๆ ได้ อีก คือ

$$PV = mRT \quad (2.3a)$$

$$P = \rho RT \quad (2.3b)$$

$$PV = nR'T \quad (2.3c)$$

n คือ จำนวน โมล

ρ คือ ความหนาแน่น (kg/m^3)

2.5.1 กระบวนการอุณหภูมิกงที่

กระบวนการอุณหภูมิกงที่ คือ กระบวนการที่ดำเนินการแล้วอุณหภูมิกงที่ตลอดตั้งแต่เริ่มต้นจนถึง
กระบวนการ เรียกขบวนการนี้ว่า Isothermal

จากกฎของก๊าซอุดมคติ

$$\frac{P_1 V_1}{T_1} = \frac{P_2 V_2}{T_2} \quad (2.4)$$

เมื่อ $T =$ ค่าคงที่

$$P_1 V_1 = P_2 V_2 = PV \quad (2.5)$$

2.5.2 กระบวนการปริมาตรคงที่

กระบวนการปริมาตรคงที่ คือ กระบวนการที่ดำเนินการแล้วปริมาตรคงที่ตลอดตั้งแต่เริ่มต้นจนถึง
กระบวนการ เรียกขบวนการนี้ว่า Isometric

จากกฎของก๊าซอุดมคติ สมการ (2.4)

เมื่อ $V =$ ค่าคงที่

$$\frac{P_1}{T_1} = \frac{P_2}{T_2} = \frac{P}{T} \quad (2.6)$$

2.6 หลักการทำงานของเครื่องยนต์สเตอร์ลิงชนิดเบตา

ขั้นตอนที่ 1 ให้ความร้อนกับเครื่องยนต์ที่ด้านลูกสูบร้อน ก๊าซจะความดันเพิ่มขึ้น ดันให้ลูกสูบร้อนเคลื่อนที่ ลูกสูบกำลังจะอยู่ในตำแหน่งศูนย์ตายบน

รูปที่ 2.9 ขั้นตอนที่ 1 ของการทำงานในเครื่องยนต์สเตอร์ลิงชนิดเบตา

ขั้นตอนที่ 2 ลูกสูบเย็นจะเคลื่อนที่ไปจนถึงศูนย์ตายล่าง ก๊าซจะเคลื่อนที่มาระบายความร้อนที่ด้านลูกสูบกำลัง และเมื่อปริมาตรระหว่างลูกสูบทั้ง 2 ลดลง ความดันจะสูงขึ้นทำให้ลูกสูบกำลังเคลื่อนที่

รูปที่ 2.10 ขั้นตอนที่ 2 ของการทำงานในเครื่องยนต์สเตอร์ลิงชนิดเบตา

ขั้นตอนที่ 3 ลูกสูบกำลังจะเคลื่อนที่ไปศูนย์ตายล่างและผลิตกำลังทางกล แรงดันจึงลดลง ทำให้ลูกสูบกำลังเคลื่อนที่ขึ้นได้ง่ายโดยอาศัยแรงจากล้อช่วยแรง

รูปที่ 2.11 ขั้นตอนที่ 3 ของการทำงานในเครื่องยนต์สเตอร์ลิงชนิดเบตา

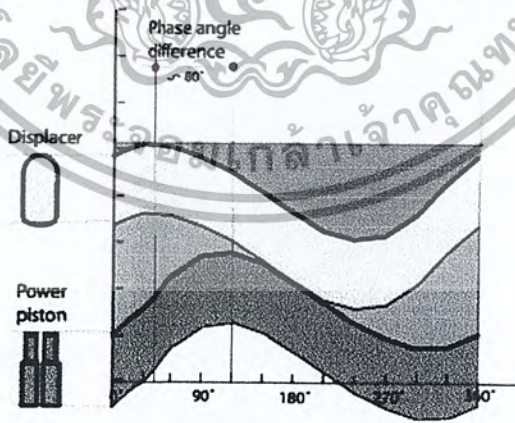
ขั้นตอนที่ 4 ขณะที่สูบเย็นเคลื่อนที่ขึ้น ความดันของก๊าซลดลงมาก ทำให้ลูกสูบกำลังเคลื่อนที่ขึ้นได้ง่ายด้วยแรงเหวี่ยงของล้อช่วยแรง ก๊าซจะไหลกลับไปสู่ลูกสูบฝั่งร้อนและรับความร้อนมากขึ้น และจะกลับเข้าสู่ขั้นตอนที่ 1 อีกครั้ง

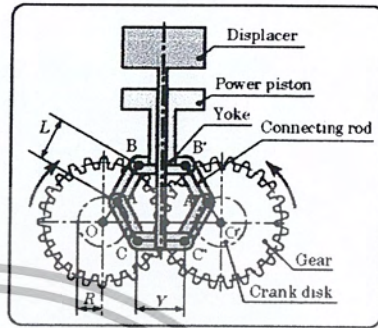
รูปที่ 2.11 ขั้นตอนที่ 4 ของการทำงานในเครื่องยนต์สเตอร์ลิงชนิดเบตา

กลไกแบบรอมบิก

การเคลื่อนที่ของลูกสูบกำลังและคิสเพลสเซอร์ต้องมีการเคลื่อนที่ต่างกัน และมีการคำนวณระยะห่างระหว่างเวลาและการเคลื่อนที่ เพื่อไม่ให้ลูกสูบกำลังและคิสเพลสเซอร์เคลื่อนที่ไปข้างหน้าและข้างหลังในเวลาเดียวกัน ดังนั้นระยะห่างนี้ควรจะเป็น 90 องศา โดยที่ระยะชักของคิสเพลสเซอร์ต้องนำหน้าลูกสูบกำลังประมาณ 90 องศา เพื่อทำหน้าที่ในการถ่ายเทสารทำงานจากกระบอกสูบหนึ่ง ไปอีกด้านหนึ่ง และหน้าที่ของลูกสูบกำลังคือ การเปลี่ยน การขยายตัวของสารทำงานที่ความดันสูง และการอัดตัวที่อุณหภูมิต่ำไปสู่การเคลื่อนที่โดยผ่านเพลลาข้อเหวี่ยงและล้อช่วยแรง ดังรูป

รูปที่ 2.12 แผนภูมิแสดงการเคลื่อนที่ของลูกสูบ

รูปที่ 2.13 ลักษณะกลไกแบบรอมบิก

บทที่ 3

การคำนวณขนาดและการเคลื่อนที่ของเครื่องยนต์

ในการออกแบบและสร้างเครื่องยนต์นั้นเราจำเป็นต้องคำนวณหาค่าต่าง ๆ ที่จำเป็นในการออกแบบ เช่น ระยะชักตำแหน่งลูกสูบในกระบอกสูบ ปริมาตรอากาศในห้องอัดและขยาย และขนาดชิ้นส่วนต่างๆ

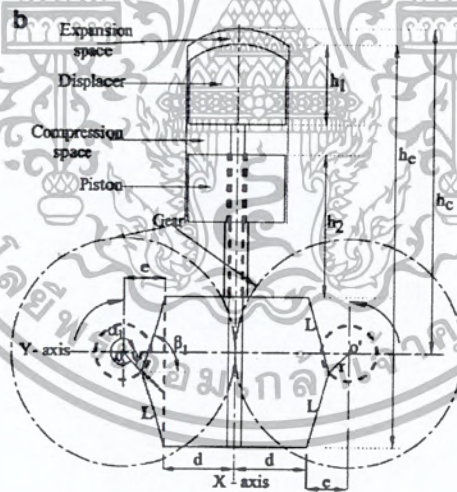
3.1 การคำนวณ ระยะชัก

สมการคำนวณ ระยะชัก

$$\frac{s}{r} = \frac{1}{\lambda} (\sqrt{(1+\lambda)^2 - \varepsilon^2 \lambda^2} - \sqrt{(1-\lambda)^2 - \varepsilon^2 \lambda^2}) \quad (3.1)$$

$$\varepsilon = \frac{e}{r} \quad ; (\varepsilon > 1) \quad (3.2)$$

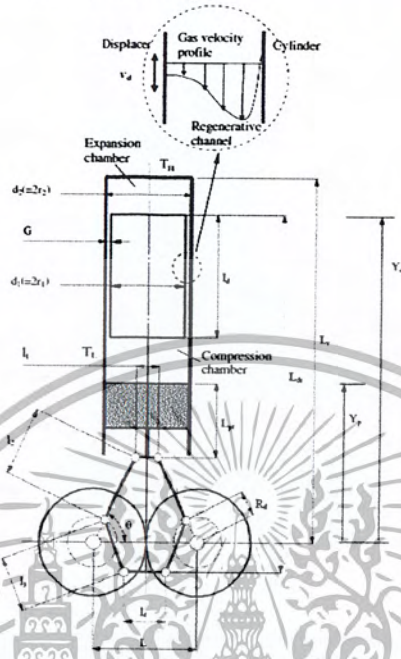
$$\lambda = \frac{r}{L} \quad ; (\varepsilon + r) < L \quad (3.3)$$

รูปที่ 3.1 ภาพแสดงตัวแปรต่างๆ ในการคำนวณ

- เมื่อ
- s คือ ระยะชักของลูกสูบ
 - r คือ ระยะข้อเหวี่ยง
 - e คือ ระยะจากจุดศูนย์กลางเฟืองขับถึงจุดหมุนของก้านสูบ ดังรูป
 - L คือ ระยะจากข้อเหวี่ยงถึงจุดหมุนของก้านสูบ ดังรูป
 - ε คือ Eccentricity ratio

3.2 การคำนวณตำแหน่งและปริมาตรภายในกระบอกสูบ

รูปที่ 3.2 ภาพแสดงตัวแปรต่างๆในการคำนวณ

สมการในการคำนวณตำแหน่งลูกสูบภายในกระบอกสูบ

$$Y_p(t) = L_{pt} + R_d \sin \theta + \left[l_2^2 - \left(\frac{L}{2} - \frac{l_1}{2} - R_d \cos \theta \right)^2 \right]^{1/2} \quad (3.4)$$

$$Y_d(t) = L_{dt} + R_d \sin \theta + \left[l_3^2 - \left(\frac{L}{2} - \frac{l_4}{2} - R_d \cos \theta \right)^2 \right]^{1/2} \quad (3.5)$$

เมื่อ \$Y_p\$ คือตำแหน่งของลูกสูบกำลัง

เมื่อ \$Y_d\$ คือตำแหน่งของลูกสูบดิสเพลสเซอร์

สมการในการคำนวณปริมาตรภายในกระบอกสูบ

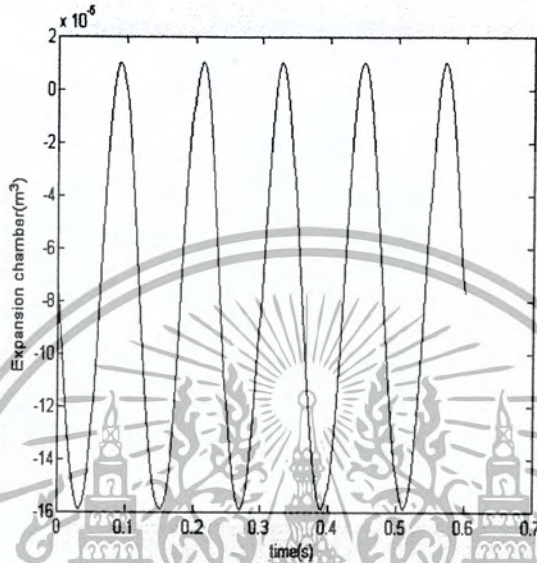
$$V_e(t) = \pi r_2^2 (l_c - Y_p(t)) \quad (3.6)$$

$$V_c(t) = \pi r_2^2 (Y_d(t) - l_d - Y_p(t)) \quad (3.7)$$

เมื่อ \$V_e\$ คือ ปริมาตรของอากาศในห้องขยาย (Expansion chamber)

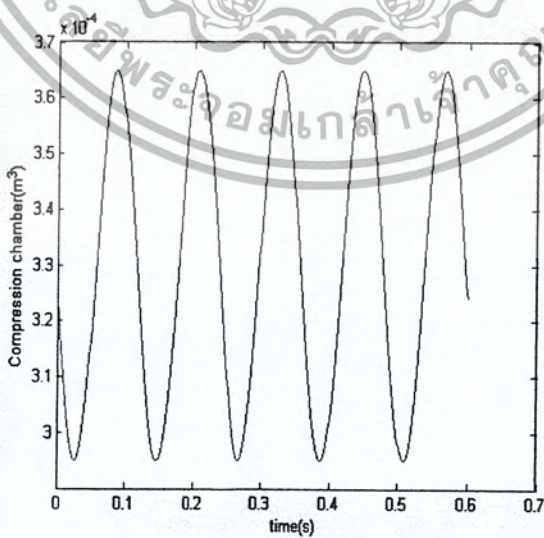
เมื่อ \$V_c\$ คือ ปริมาตรของอากาศในห้องอัด (Compression chamber)

เมื่อนำสมการ (3.6) มาทำการวิเคราะห์ใน โปรแกรมสำเร็จรูป จะทำให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงปริมาตรของการขยายตัวได้ดังรูปที่ 3.2

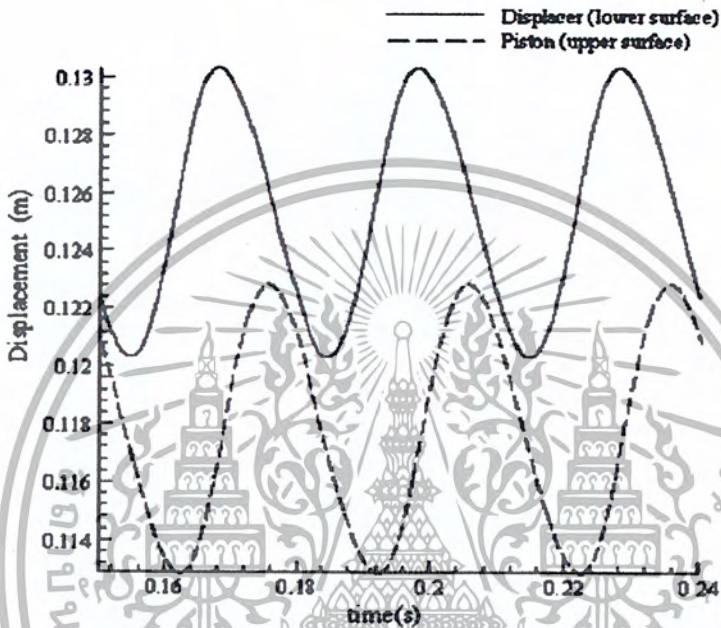
รูปที่ 3.2 แผนภูมิแสดงปริมาตรของห้องอัดจากสมการ (3.6)

เมื่อนำสมการ (3.7) มาทำการวิเคราะห์ใน โปรแกรมสำเร็จรูป จะทำให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงปริมาตรของการอัดตัวได้ดังรูปที่ 3.3

รูปที่ 3.3 แผนภูมิแสดงปริมาตรของห้องอัดจากสมการ (3.7)

เมื่อพิจารณาสมการที่ 3.4 และ 3.5 จะทำให้เห็นตำแหน่งการเคลื่อนที่ของลูกสูบทั้ง 2 เมื่อเขียนแผนภูมิตำแหน่งของลูกสูบเทียบกับเวลาจะได้ดังรูปที่ 3.4

รูปที่ 3.4 แผนภูมิแสดงการเคลื่อนที่ของลูกสูบ

บทที่ 4

การออกแบบและกำหนดขนาดของเครื่องยนต์

ในการออกแบบเครื่องยนต์สเตอร์ลิงนั้น เราได้ทำการออกแบบเพื่อให้เหมาะสมกับงบประมาณและเพื่อให้ได้เครื่องยนต์ต้นแบบที่ใช้ในการทำการทดลอง ซึ่งวัสดุต่างๆที่ใช้จะเป็นวัสดุที่หาซื้อได้ง่ายตามท้องตลาดทั่วไปและในท้องถิ่นโดย เงื่อนไขในการออกแบบเครื่องยนต์เป็นดังนี้

4.1 เงื่อนไขในการออกแบบเครื่องยนต์

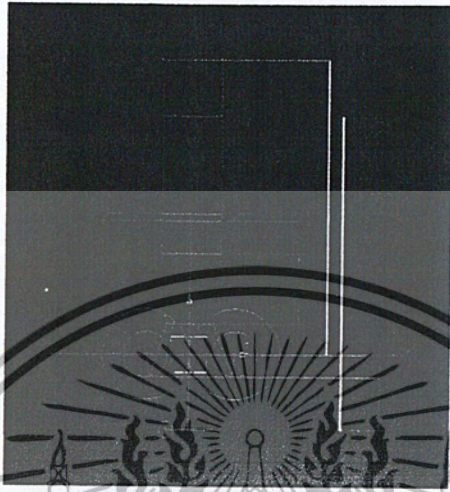
ตารางที่ 4.1.1 เงื่อนไขในการออกแบบเครื่องยนต์

ลักษณะของโครงร่าง	เบตาโคคกโคแบบรอมบิค
แหล่งพลังงานความร้อนที่ป้อนให้	ก๊าซหุงต้มหรือชีวมวล
การระบายความร้อน	อากาศและน้ำ
อัตราส่วนปริมาตร	1.58
ปริมาตร Power cylinder	73.3 ลูกบาศก์เซนติเมตร
ปริมาตร Displacer cylinder	199.30 ลูกบาศก์เซนติเมตร
ระยะชักของ Power piston	4.6 เซนติเมตร
ระยะชักของ Displacer piston	4.6 เซนติเมตร

ตารางที่ 4.1.2 ข้อมูลจำเพาะของเครื่องยนต์สเตอร์ลิงที่ออกแบบ

ส่วนประกอบ	วัสดุ	เส้นผ่านศูนย์กลาง (มิลลิเมตร)	ยาว (มิลลิเมตร)	น้ำหนัก (กรัม)
ลูกสูบกำลัง	อลูมิเนียม	55.8	30	80
กระบอกสูบลูกสูบกำลัง	เหล็กกล้าไร้สนิม	55.8	104	420
คิสเพลสเซอร์	อลูมิเนียม	53.1	90	150
กระบอกสูบคิสเพลสเซอร์	อลูมิเนียม	55	57	640
ล้อช่วยแรง	เหล็ก	250	-	6000
เฟือง	เหล็ก	87	-	-

ในการออกแบบนั้นเราจะเขียนแบบเป็นภาพ 2 มิติก่อน เพื่อตรวจสอบขนาดและการเคลื่อนที่ของกลไกการทำงานในเครื่องยนต์ว่าสามารถใช้งานได้หรือไม่ ดังในรูป 4.1

รูปที่ 4.1 ภาพแสดงแบบเครื่องยนต์ใน 2 มิติ

จากนั้นเมื่อแก้ไขจนได้ขนาดที่เหมาะสมแล้วก็เริ่มเขียนแบบในรูปแบบ 3 มิติ เพื่อนำแบบที่ได้ไปทำการสร้างเครื่องยนต์สเตอร์ลิงต่อไป ดังในรูป 4.2

รูปที่ 4.2 ภาพแสดงแบบเครื่องยนต์ใน 3 มิติ

4.2 ส่วนประกอบของเครื่องยนต์

ส่วนประกอบของเครื่องยนต์แต่ละส่วน ได้ออกแบบมาเพื่อการใช้งานที่ต่างกัน ไป จึงต้องให้วัสดุต่างประเภทกัน ซึ่งรายละเอียดของขนาดและแบบของเครื่องยนต์สามารถดูเพิ่มเติมได้จากภาคผนวก ก.

4.2.1 ครอบสูบด้านร้อน ทำจากเหล็กกล้าไร้สนิม กลึงด้านในให้เป็นทรงกระบอกมีความหนา 2 มิลลิเมตร เพื่อให้ความร้อนจากแหล่งความร้อนถ่ายเทสู่อากาศภายในครอบสูบได้ง่าย

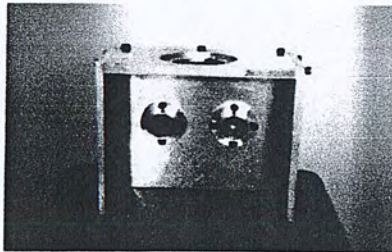
รูปที่ 4.3 ครอบสูบด้านร้อน

4.2.2 ครอบสูบด้านเย็นและครีบริบายความร้อน ทำจากอลูมิเนียมอัลลอย 7075 โดยการกลึงด้านในให้เป็นกระบอกสูบและกลึงด้านนอกให้เป็นครีบริบายใช้ในการระบายความร้อน

รูปที่ 4.4 ครอบสูบด้านเย็นและครีบริบายความร้อน

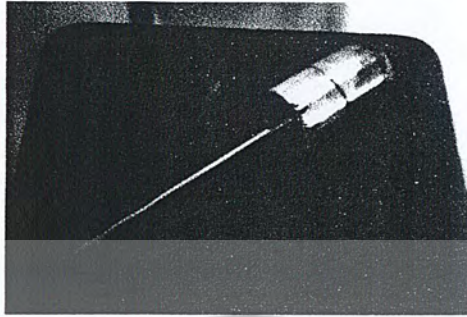
4.2.3 ฐานของเครื่องยนต์ ทำจากอลูมิเนียม เพื่อเป็นตัวเชื่อมต่อระหว่างกลไกการขับเคลื่อนกับลูกสูบทั้ง 2 ตัว

รูปที่ 4.5 ฐานของเครื่องยนต์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.4 คิสเพลสเซอร์ ทำจากอลูมิเนียมอัลลอย กลึงภายในให้กลวงเพื่อให้น้ำหนักของลูกสูบเบาแล้วเชื่อมฝาปิดอีกครั้งหนึ่ง และเชื่อมต่อกับก้านสูบที่ทำจากเหล็กกล้าไร้สนิม

รูปที่ 4.6 คิสเพลสเซอร์

4.2.5 กลไกการขับเคลื่อนแบบรอมบิกทำจากอลูมิเนียมอัลลอย ประกอบด้วยแขน 4 แขนที่เป็นตัวขับเคลื่อน 2 แขนจะเป็นตัวยึดกับลูกสูบเพื่อให้เคลื่อนที่ตามกลไก

รูปที่ 4.7 กลไกการขับเคลื่อนแบบรอมบิก

4.2.6 ลูกสูบกำลัง ทำจากอลูมิเนียมอัลลอย แล้วนำไปเคลือบด้วยเทปลอนเพื่อเป็นการลดแรงเสียดทานระหว่างลูกสูบและกระบอกสูบ เพราะเทปลอนจะมีผิวที่ลื่นกว่า

รูปที่ 4.8 ลูกสูบกำลัง

4.2.7 เฟือง ทำจากเหล็ก ใช้ในการขับเคลื่อนกลไกในการเคลื่อนที่ของลูกสูบ

รูปที่ 4.9 เฟืองที่ใช้ในการขับเคลื่อน

4.2.8 ห้องเผาไหม้เชื้อเพลิง ทำจากอิฐมวลเบาเพื่อให้ความร้อนที่ได้จากการเผาไหม้สามารถถ่ายเทสู่กระบอกสูบได้มากขึ้น

รูปที่ 4.10 เครื่องยนต์พร้อมห้องเผาไหม้เชื้อเพลิง

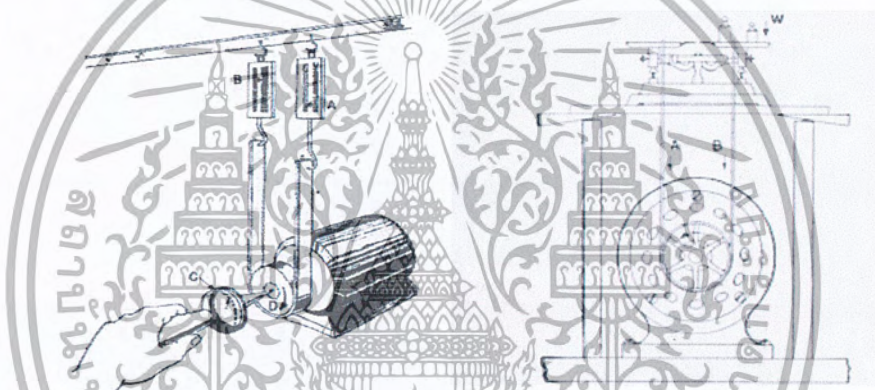
บทที่ 5

การทดลองและผลการทดลอง

ในการทดลองครั้งนี้เป็นการทดลองเครื่องยนต์สเตอร์ลิง โดยใช้ความดันภายในเครื่องเท่ากับความดันบรรยากาศ โดยทดลองจะเป็นการทดลองหาแรงบิดของเครื่องยนต์สเตอร์ลิงที่ได้ทำการสร้างขึ้นมาแล้ว

5.1 การทดสอบหาแรงบิด (Torque) ด้วยชุดทดลองสปริง

ในการทดลองนี้ทางกลุ่มจะวัดแรงบิด โดยใช้วิธีโคนาโมมิเตอร์แบบเชือกรัด ซึ่งเครื่องวัดแบบเชือกรัด (rope brake) จะใช้สายหนัง หรือสายพานพันรอบล้อช่วยแรง และวัดค่าโดยผลต่างของแรงที่อ่านค่าได้จากสองข้าง

รูปที่ 5.1 ภาพตัวอย่างการหาค่าแรงบิดจากเครื่องวัดแบบเชือกรัด

สมการที่ใช้ในการคำนวณหาแรงบิดและกำลัง

แรงบิด (T)

$$T = FR = (A-B)R \quad (5.1)$$

กำลัง (P)

$$P = T\omega \quad (5.2a)$$

$$P = T(2\pi n)/60 \quad (5.2b)$$

โดยที่ F คือ แรงที่แตกต่างจากการอ่านค่าของตาชั่งสปริง

R คือ รัศมีของล้อช่วยแรง

n คือ ความเร็วรอบต่อวินาทีของเครื่องยนต์

ω คือ ความเร็วเชิงมุม

5.2 ขั้นตอนการทดลอง

1. ประกอบเครื่องวัดแรงบิดชุดขดลวดสปริงเข้ากับ โครงเครื่องยนต์สเตอร์ลิง
2. ประกอบสายวัดแรงบิดเข้ากับล้อช่วยแรง
3. ให้ความร้อนด้วยแก๊สหุงต้มจนเครื่องเดินแล้ววัดรอบ โดยใช้เครื่องวัดรอบจนถึงจุดที่ต้องการ จึงทำการดึงขดลวดสปริงให้ล้อช่วยแรงหยุดหมุนแล้วนำค่าที่ได้มาหาแรงบิด

5.2.1 อุปกรณ์การทดลอง

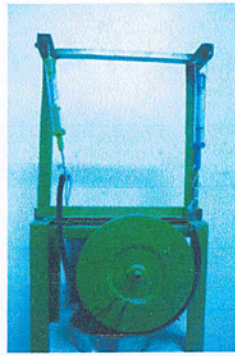
1. เครื่องวัดความเร็วรอบ ดังรูป 5.2
2. ตาชั่งสปริง ดังรูป 5.4
3. เครื่องยนต์ที่ได้สร้างขึ้นมา ดังรูป 5.4
4. สายพาน ดังรูป 5.4
5. เครื่องวัดอุณหภูมิ ดังรูป 5.3

รูปที่ 5.2 เครื่องวัดความเร็วรอบ

รูปที่ 5.3 เครื่องอุณหภูมิ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

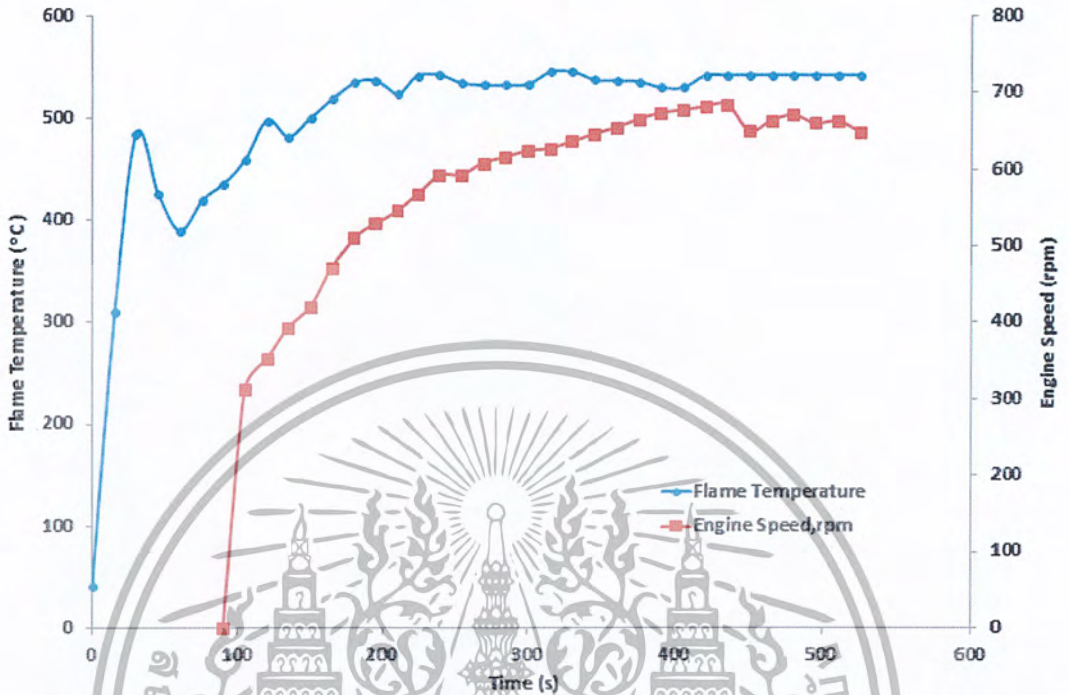
รูปที่ 5.4 ชุดวัดแรงบิดจากตาชั่งสปริง

ในส่วนการวัดอุณหภูมิและความเร็วรอบนั้นทางกลุ่มได้ทำวัดทุกๆ 15 ตั้งแต่เริ่มให้ความร้อนแก่เครื่องยนต์หลังจากและทำการเดินเครื่องยนต์ในเวลาต่อมา ซึ่งแสดงในตาราง 5.1

ตารางที่ 5.1 ตารางแสดงผลการวัดอุณหภูมิและความเร็วรอบของเครื่องยนต์

Time (s)	Temp.(C)	Speed(rpm)	Time(s)	Temp.(C)	Speed(rpm)
0	41	-	270	533	609
15	310	-	285	533	617
30	485	-	300	534	625
45	426	-	315	546	628
60	390	-	330	546	637
75	419	-	345	538	647
90	436	0	360	537	655
105	460	312	375	536	666
120	498	352	390	530	674
135	482	393	405	530	678
150	501	421	420	542	682
165	519	471	435	542	685
180	535	510	450	542	650
195	537	529	465	542	664
210	524	546	480	542	671
225	542	567	495	542	660
240	543	593	510	542	663
255	535	594	525	542	649

จากข้อมูลผลการทดลองจะพบได้ว่าการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิจะทำให้ความเร็วรอบเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากแผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอุณหภูมิและความเร็วรอบเทียบกับเวลา ดังในรูปที่ 5.5

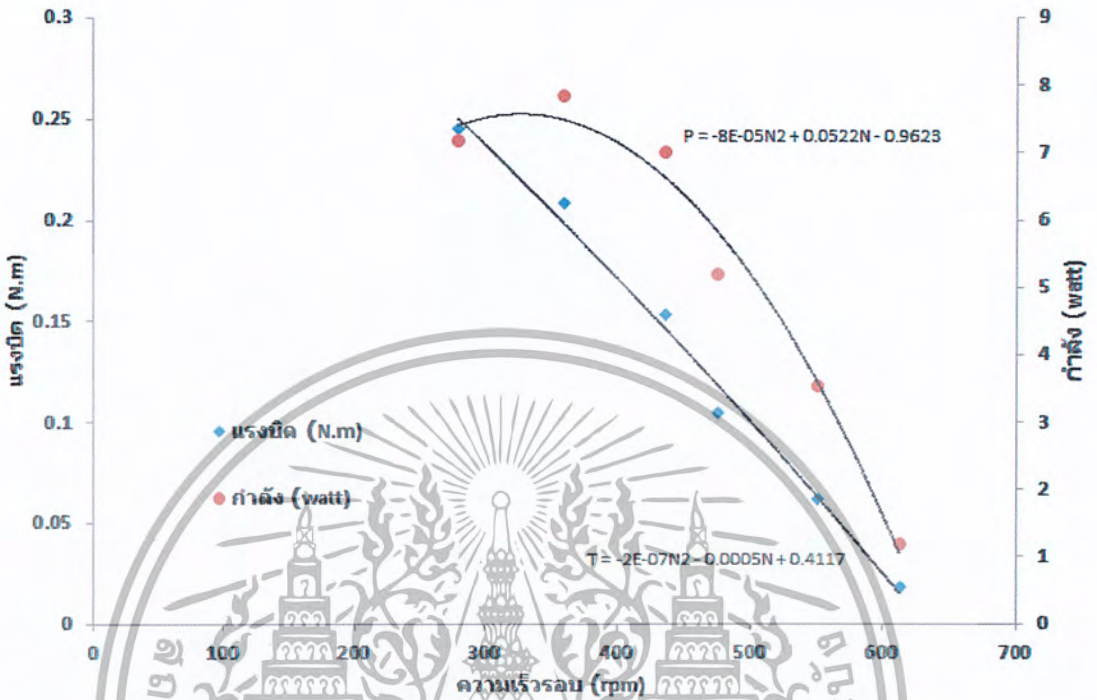
รูปที่ 5.5 แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอุณหภูมิความเร็วรอบและเวลา

ในการทดลองทางกลุ่มได้ทำการทดลองเพื่อหาแรงบิดจากสมการ (5.1) และ (5.2b) โดยการเพิ่มน้ำหนักของตาชั่งสปริงที่กระทำต่อล้อช่วยแรงให้มากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งแสดงในตาราง 5.2

ตารางที่ 5.2 ตารางแสดงผลที่ได้จากการทดลองหาค่าแรงจากตาชั่งสปริง

ค่าจากตาชั่งสปริง1 (g)	ค่าจากตาชั่งสปริง2 (g)	ความเร็วรอบ (rpm)	แรงบิด (N.m)	กำลัง (watt)
50	35	613	0.018394	1.180754
100	50	551	0.061313	3.537767
150	65	475	0.104231	5.184659
200	75	436	0.153281	6.998487
250	80	360	0.208463	7.858851
300	100	280	0.24525	7.191106

เมื่อนำค่าที่ได้มาสร้างเป็นแผนภูมิจะทำให้เห็นแนวโน้มของแรงบิดและกำลังที่ได้จากเครื่องยนต์ดัง
 ในภาพแผนภูมิที่ 5.5

รูปที่ 5.6 แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ความเร็วรอบกับแรงบิดและกำลัง

จากการทดลองหาค่าพลังงานความร้อนที่ใช้ในการเริ่มต้นเครื่องยนต์พบว่าใช้ความร้อน 460 องศาเซลเซียส และเมื่อทดลองต่อไปจนเข้าสู่สภาวะที่ความร้อนคงที่ทำให้ทราบว่าความเร็วของเครื่องยนต์เพิ่มขึ้นตามอุณหภูมิเมื่อได้ความเร็วที่คงที่ค่าหนึ่งเราก็ทำการหาค่าแรงบิดสูงสุดเท่ากับ 0.24525 นิวตัน.เมตร เมื่อความเร็วรอบของเครื่องอยู่ที่ 280 รอบต่อนาที และกำลังจากการทดลองทำให้ทราบว่าเมื่อแรงบิดเพิ่มขึ้นค่าความเร็วจะลดลง เมื่อทราบแรงบิดแล้วก็สามารถหาค่ากำลังที่แท้จริงได้จากแรงบิดได้

ซึ่งผลจากการทดลองหาค่ากำลังของเครื่องยนต์มีค่าสูงสุดคือ 7.85 วัตต์ มีค่าที่สอดคล้องกับการคำนวณทางทฤษฎี

โดยค่ากำลังทางทฤษฎีหาได้จาก

$$P = 0.015pVf \tag{5.3}$$

โดยที่

P = กำลัง (watt)

p = ความดันภายในกระบอกสูบ (bar)

V = ปริมาตรกวาดของลูกสูบ (cm^3)

f = ความเร็วของเครื่องยนต์ (Hz)

จากสมการ 5.3 ทำให้คำนวณกำลังของเครื่องยนต์ในทางทฤษฎีได้ 10.95 วัตต์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการทดลอง

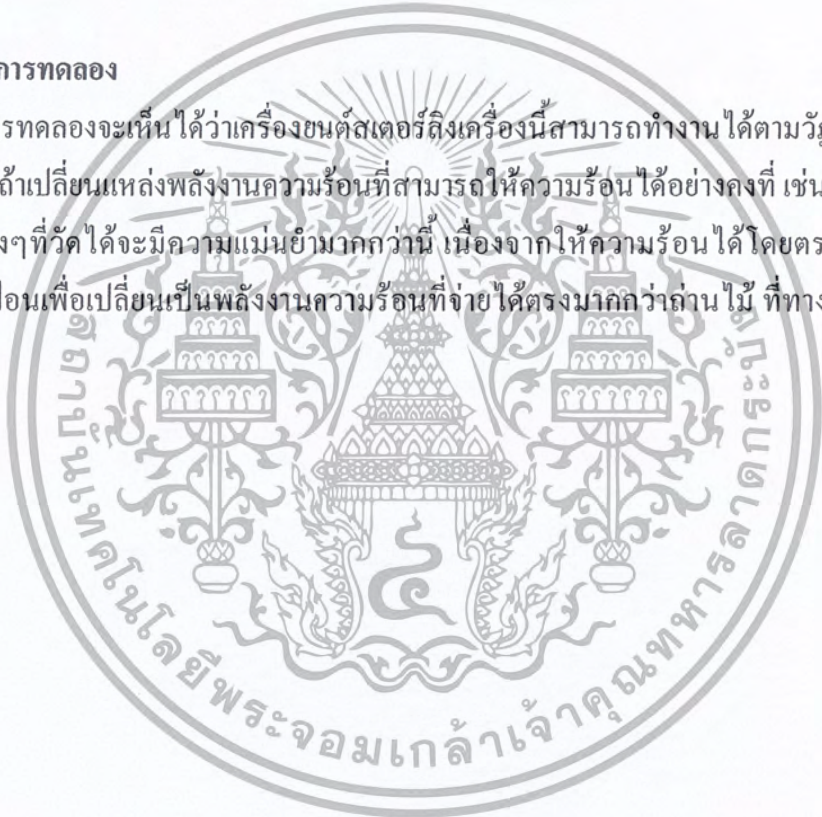
1. แรงบิดสูงสุด 0.24525 นิวตัน.เมตร เมื่อความเร็วรอบของเครื่องอยู่ที่ 280 รอบต่อนาที
2. ค่ากำลังที่ได้สูงสุดคือ 7.85 วัตต์ เมื่อความเร็วรอบของเครื่องอยู่ที่ 360 รอบต่อนาที

เมื่อดูผลการทดลองจะเห็นได้ว่าความเร็วรอบนั้นแปรผันตามเวลาเมื่ออุณหภูมิเพิ่มขึ้นความเร็วรอบก็จะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

ความเร็วรอบที่เกิดขึ้นจริงของเครื่องชนิดสเตอร์ลิงเครื่องนี้จะขึ้นลงอย่างไม่คงที่ เนื่องจากผลต่างของอุณหภูมิด้านร้อนและเย็นไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งความเร็วรอบของเครื่องชนิดนั้นจะส่งผลต่อแรงบิดและกำลังของเครื่องชนิด

สรุปผลการทดลอง

จากการทดลองจะเห็นได้ว่าเครื่องชนิดสเตอร์ลิงเครื่องนี้สามารถทำงานได้ตามวัฏจักรสเตอร์ลิง ซึ่งในการทดลอง ถ้าเปลี่ยนแหล่งพลังงานความร้อนที่สามารถให้ความร้อนได้อย่างคงที่ เช่น ฮีตเตอร์ (Heater) จะทำให้ค่าต่างๆที่วัดได้จะมีความแม่นยำมากกว่านี้ เนื่องจากให้ความร้อนได้โดยตรงและสามารถวัดกำลังไฟฟ้าที่ป้อนเพื่อเปลี่ยนเป็นพลังงานความร้อนที่จ่ายได้ตรงมากกว่าถ่าน ไม้ ที่ทางกลุ่มได้ใช้ในการทดลอง

บทที่ 6

สรุปโครงการและข้อเสนอแนะ

เนื่องจากโครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบและสร้างเครื่องยนต์สเตอร์ลิงชนิดเบตา สำหรับใช้เป็นต้นแบบในการศึกษาเกี่ยวกับหลักการทำงานของเครื่องยนต์สเตอร์ลิงชนิดเบตาที่ขับเคลื่อนด้วยกลไกแบบรอมบิก โครงการนี้จึงเน้นในเรื่องของการออกแบบและสร้างเครื่องยนต์สเตอร์ลิงชนิดเบตาและกลไกการทำงานแบบรอมบิกเป็นหลัก

จากการออกแบบและได้ทำการทดลองรวมถึงการแก้ไขปรับปรุงเครื่องยนต์ที่ได้สร้างขึ้นมาแล้วนั้น จะพบว่าขนาดของล้อช่วยแรงและน้ำหนักมีผลอย่างมาก สำหรับแรงบิดและความเร็วรอบ แต่การควบคุมอุณหภูมิยังไม่สามารถควบคุมได้เนื่องจากใช้เชื้อเพลิงตามธรรมชาติ (ถ่าน ไม้)

ดังนั้นในการออกแบบและสร้างเครื่องยนต์สเตอร์ลิงชนิดเบตาของโครงการนี้จะพิจารณาความเหมาะสมในการใช้งานและต้นทุนการสร้างเป็นหลัก

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากเครื่องยนต์สเตอร์ลิงชนิดเบตาที่ได้ออกแบบและสร้างขึ้นมานี้ ไม่ได้มีการออกแบบทางด้านการควบคุมอุณหภูมิดังนั้นควรที่จะเพิ่มอุปกรณ์เสริมบางส่วนเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของเครื่องยนต์สเตอร์ลิงชนิดเบตาที่ได้ออกแบบและสร้างมานี้ให้มากขึ้น เช่น

1. ใช้ฮีทเตอร์เป็นแหล่งให้พลังงานความร้อน จะทำให้ควบคุมอุณหภูมิได้ง่าย และทราบพลังงานที่จ่ายให้แก่เครื่องยนต์อย่างแน่นอน
2. ติดตั้งอุปกรณ์ระบายความร้อน ในส่วนครีบระบายความร้อน เพื่อให้ครีบระบายความร้อนได้ทันเมื่อใช้งานเป็นเวลานาน
3. อัดความดันภายในกระบอกสูบเพื่อเพิ่มอัตราการขยายตัวของอากาศส่งผลให้กำลังที่ได้มากขึ้น
4. เนื่องด้วยเครื่องยนต์ชนิดนี้ใช้อากาศเป็นของไหลทำงาน ปัญหาเรื่องการรั่วซึมจึงเป็นปัญหาที่พบบ่อยมาก ในการออกแบบจึงต้องให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ให้มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG	
BETA-TYPE STIRLING ENGINE	Bearing M 5

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

BETA-TYPE STIRLING ENGINE

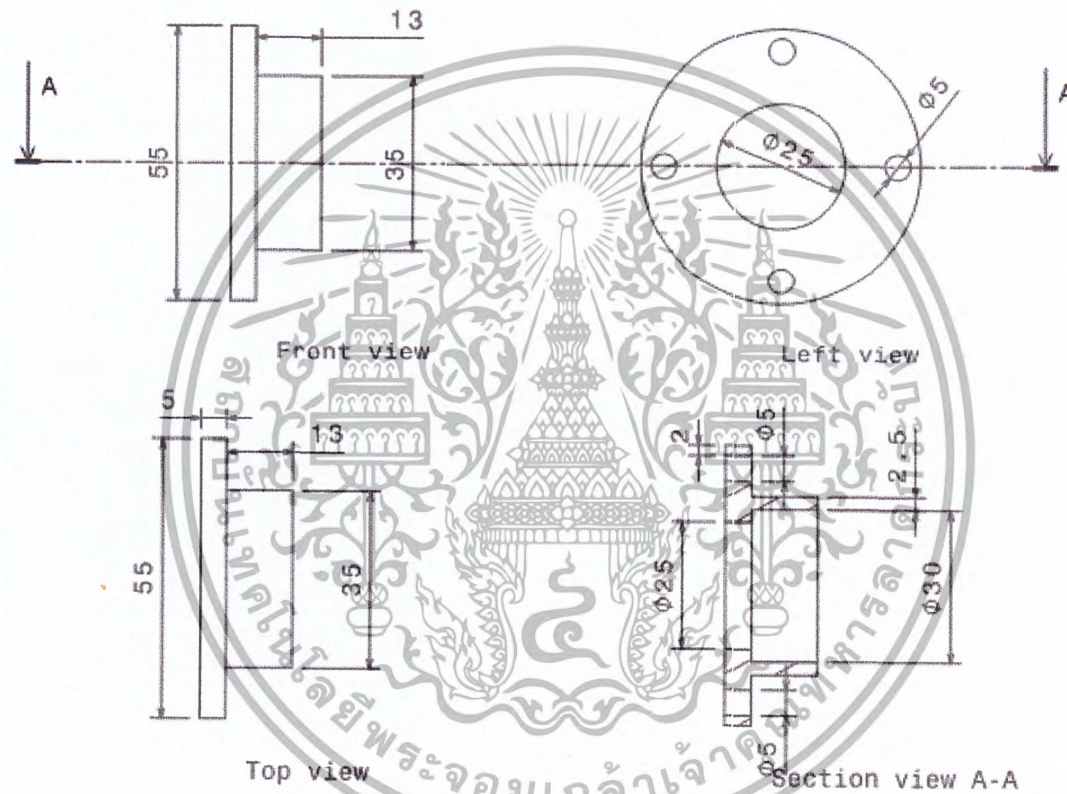
Bearing M 8

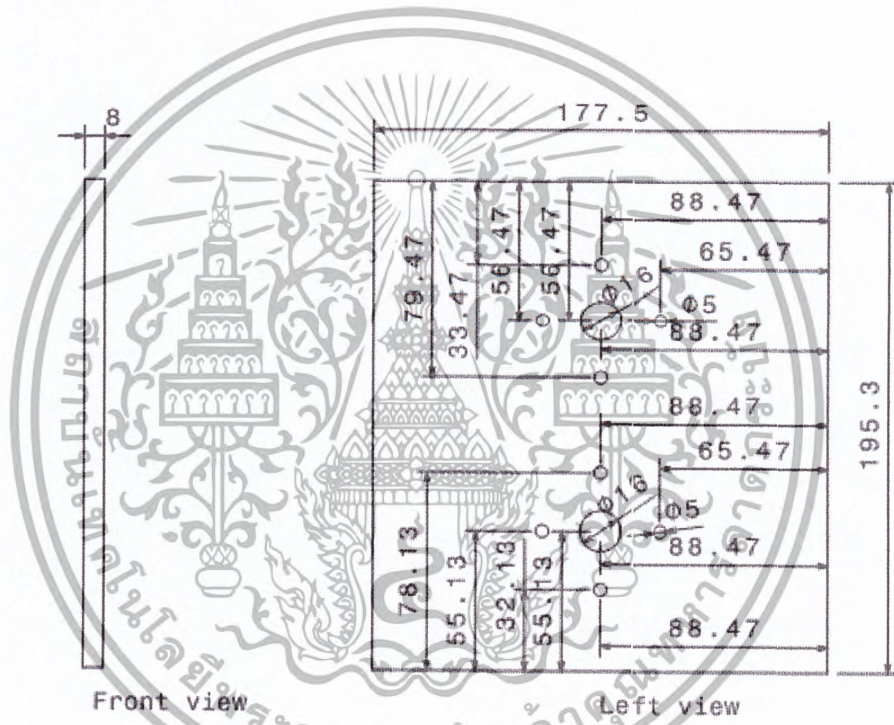
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

BETA-TYPE STIRLING ENGINE

Bearing M 10

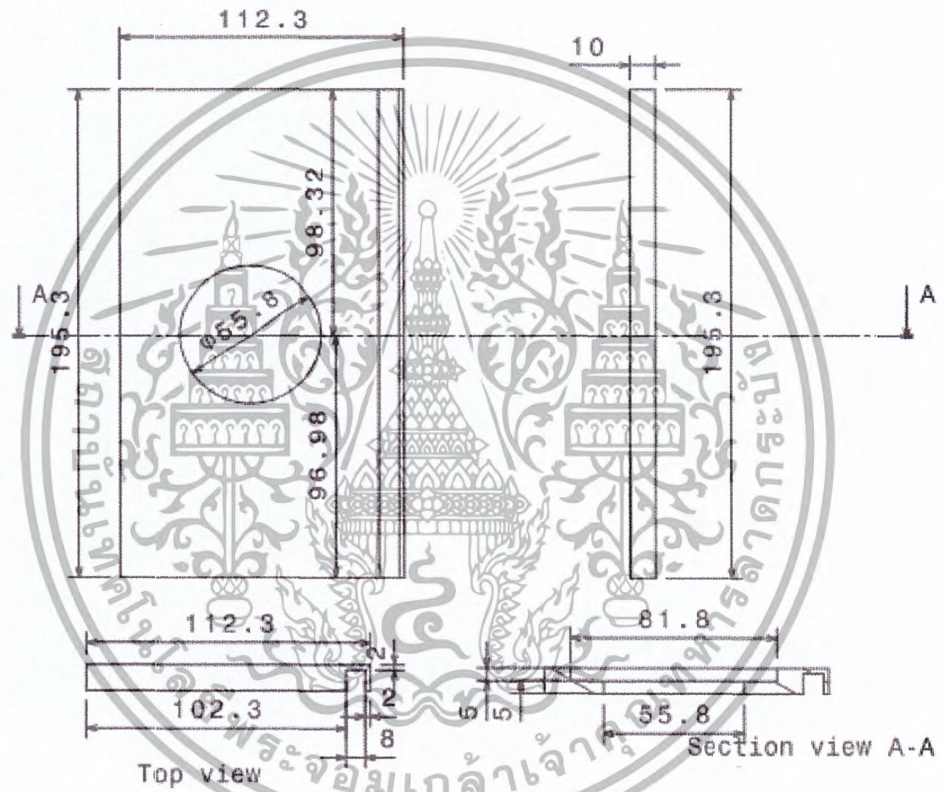
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG	
BETA-TYPE STIRLING ENGINE	Body of Bearing M10

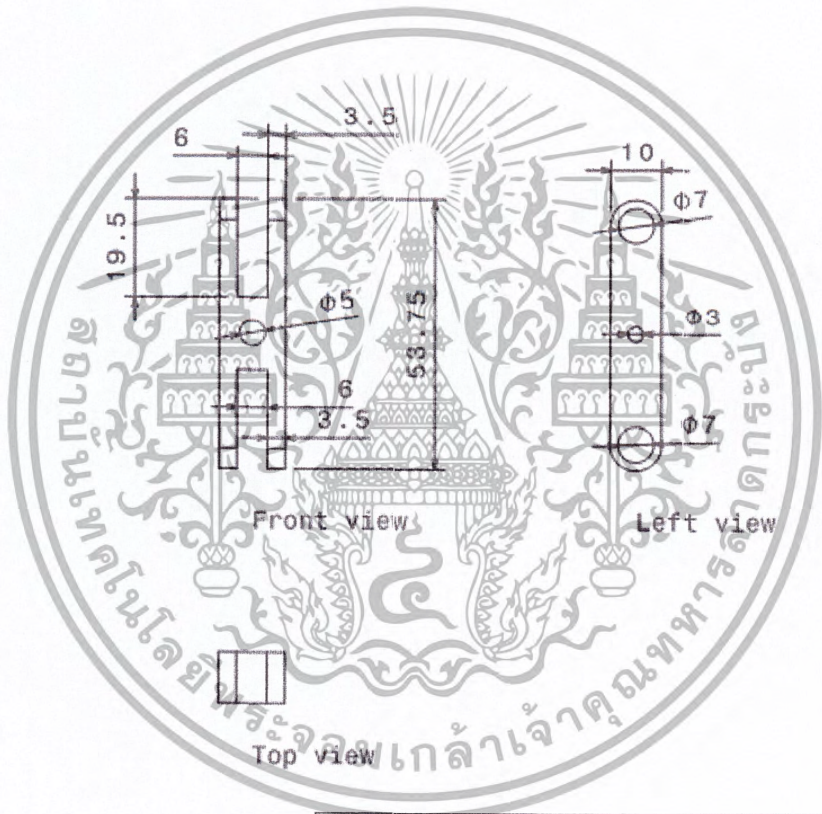
Front view

Left view

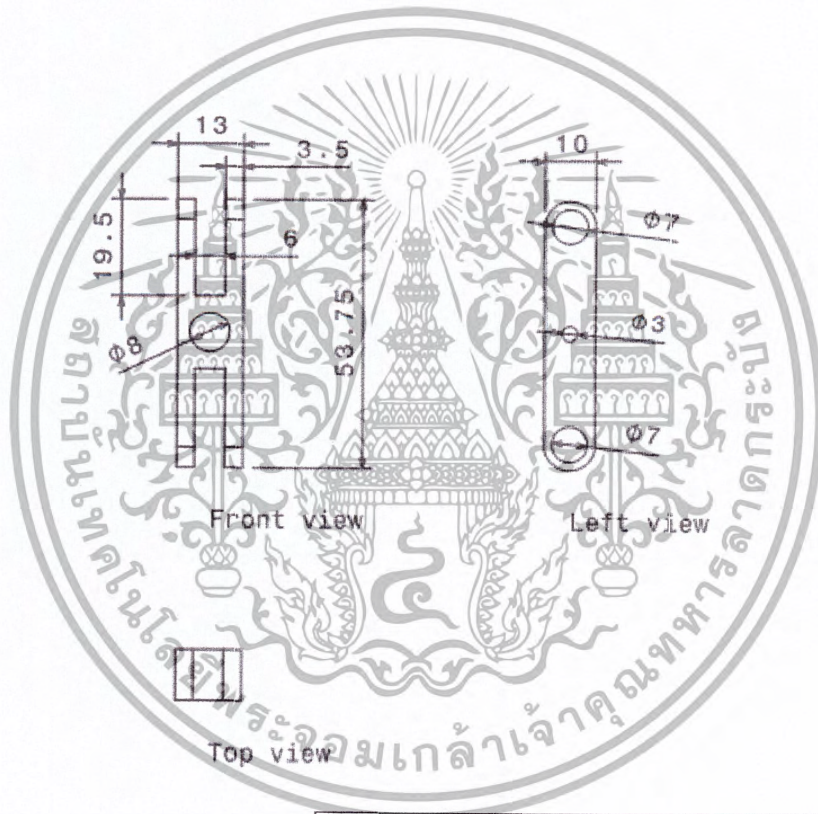
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG	
BETA-TYPE STIRLING ENGINE	Body of Engine (side)

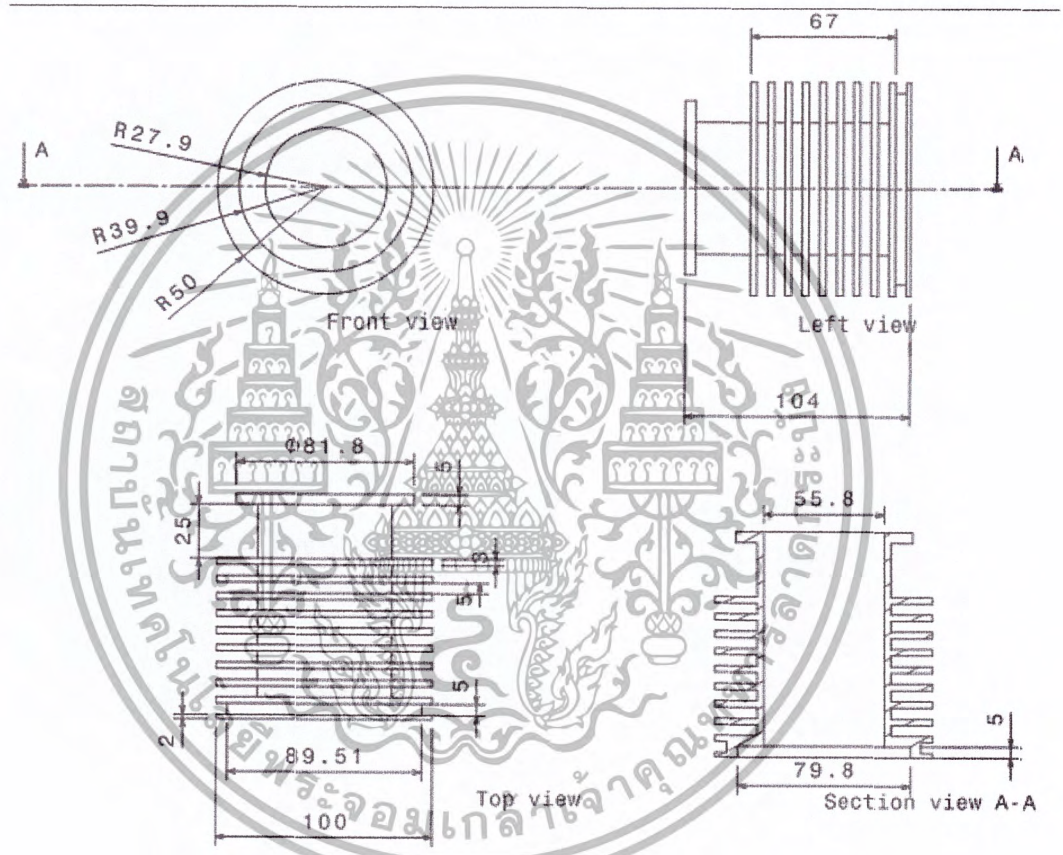
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG	
BETA-TYPE STIRLING ENGINE	Body of Engine (Top)

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG	
BETA-TYPE STIRLING ENGINE	Displacer connector

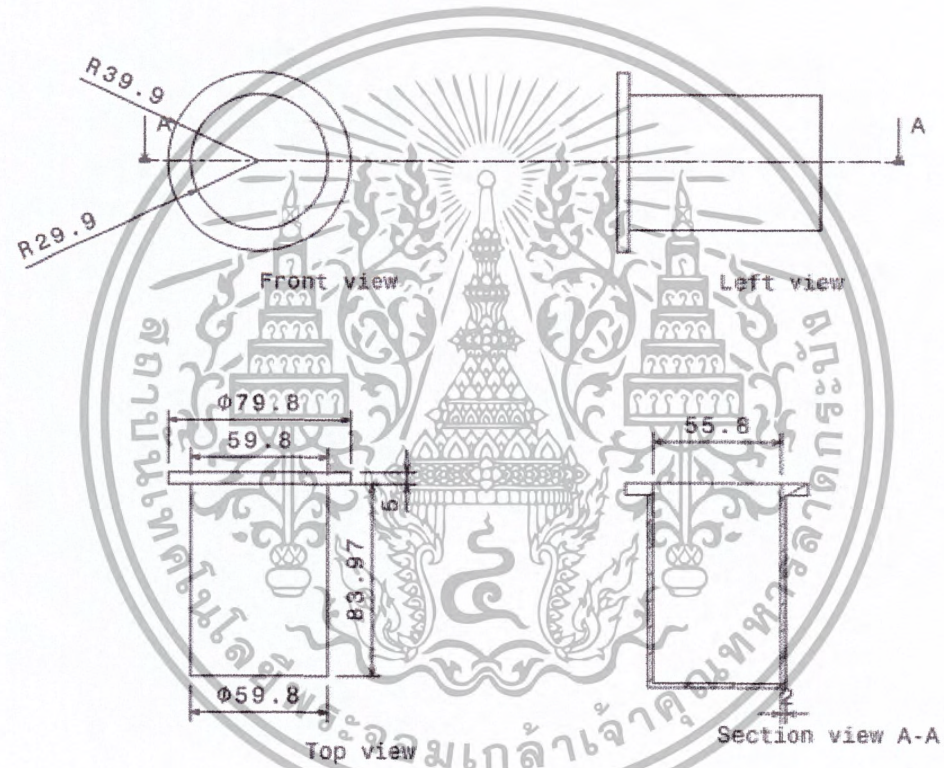
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG	
BETA-TYPE STIRLING ENGINE	Power piston connector

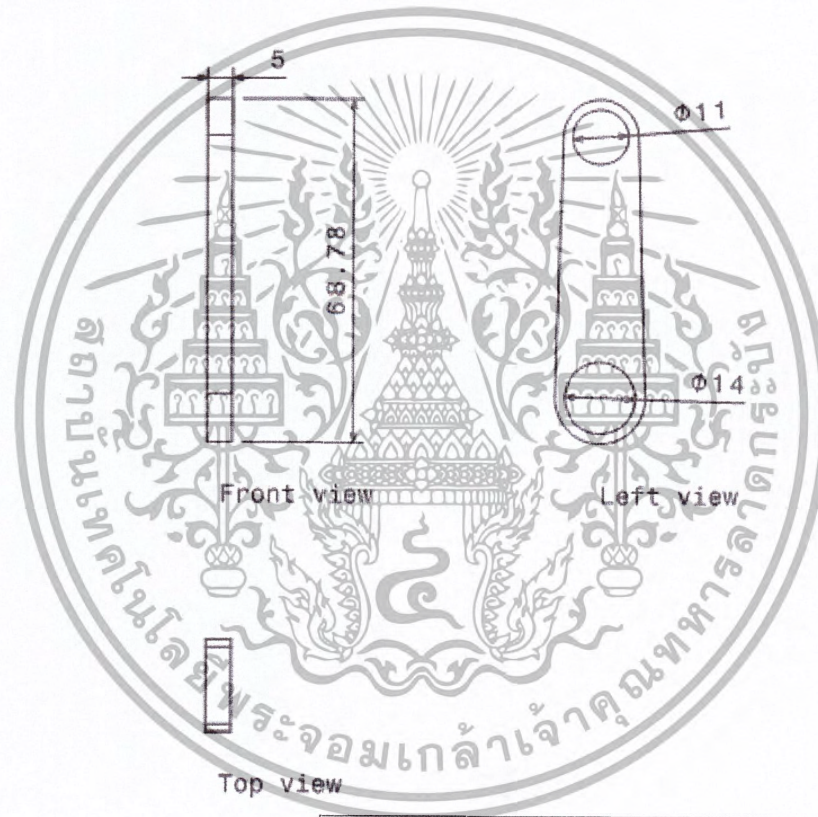
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG	
BETA-TYPE STIRLING ENGINE	Cooler

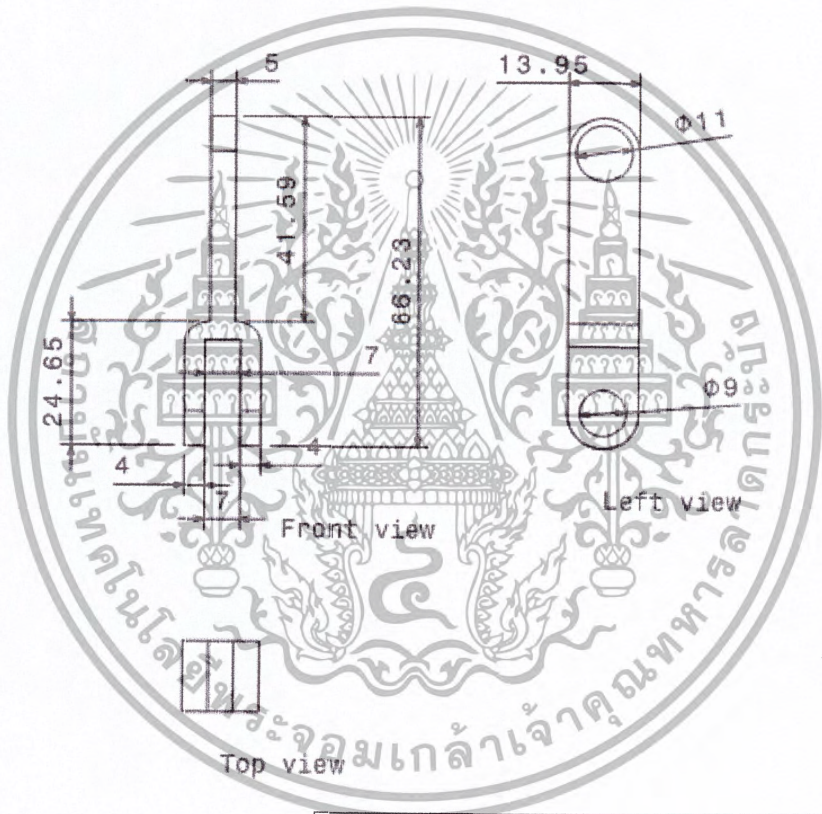
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG	
BETA-TYPE STIRLING ENGINE	Gear

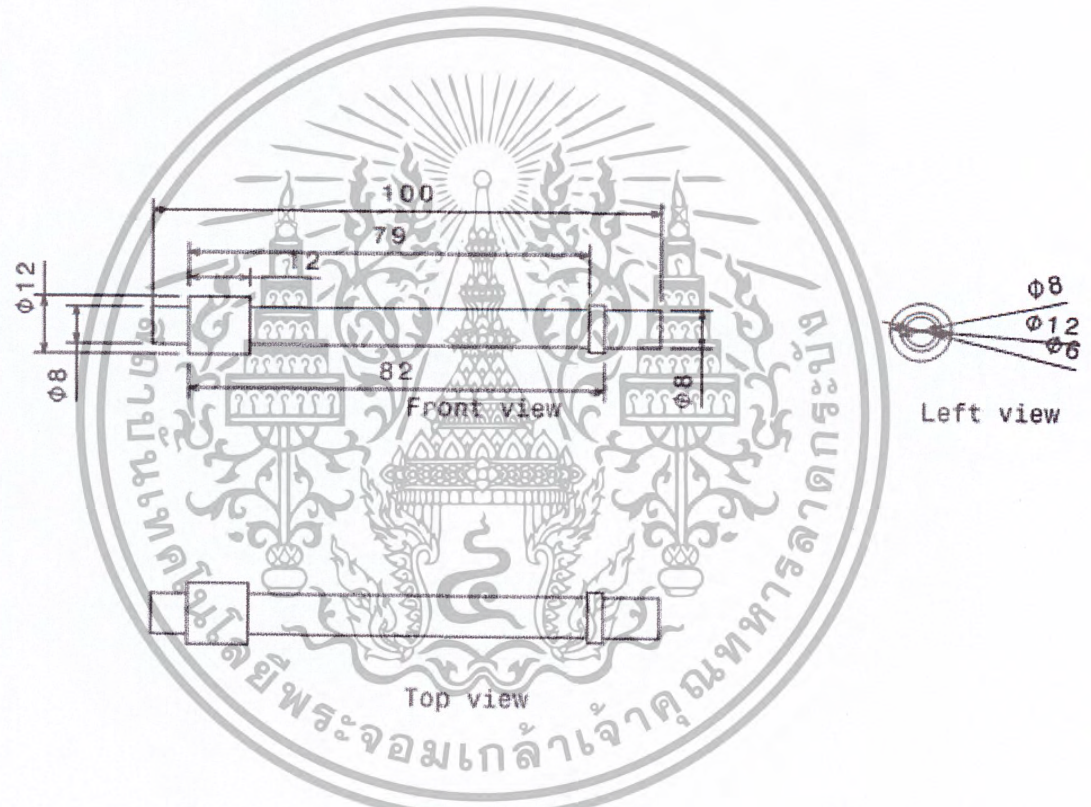
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG	
BETA-TYPE STIRLING ENGINE	Heater

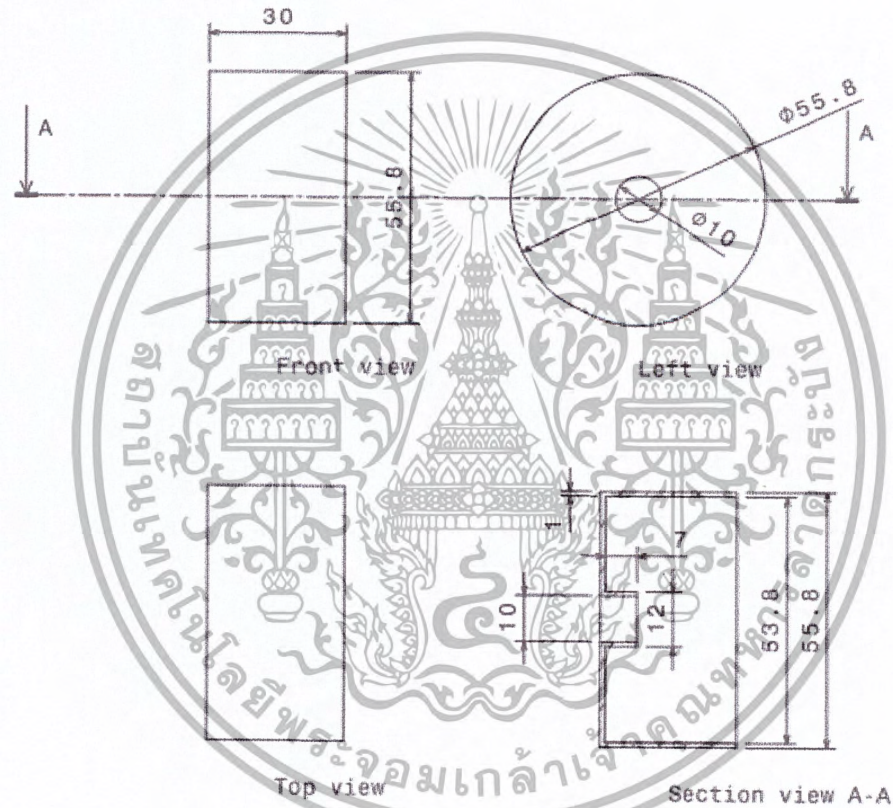
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG	
BETA-TYPE STIRLING ENGINE	Link 1

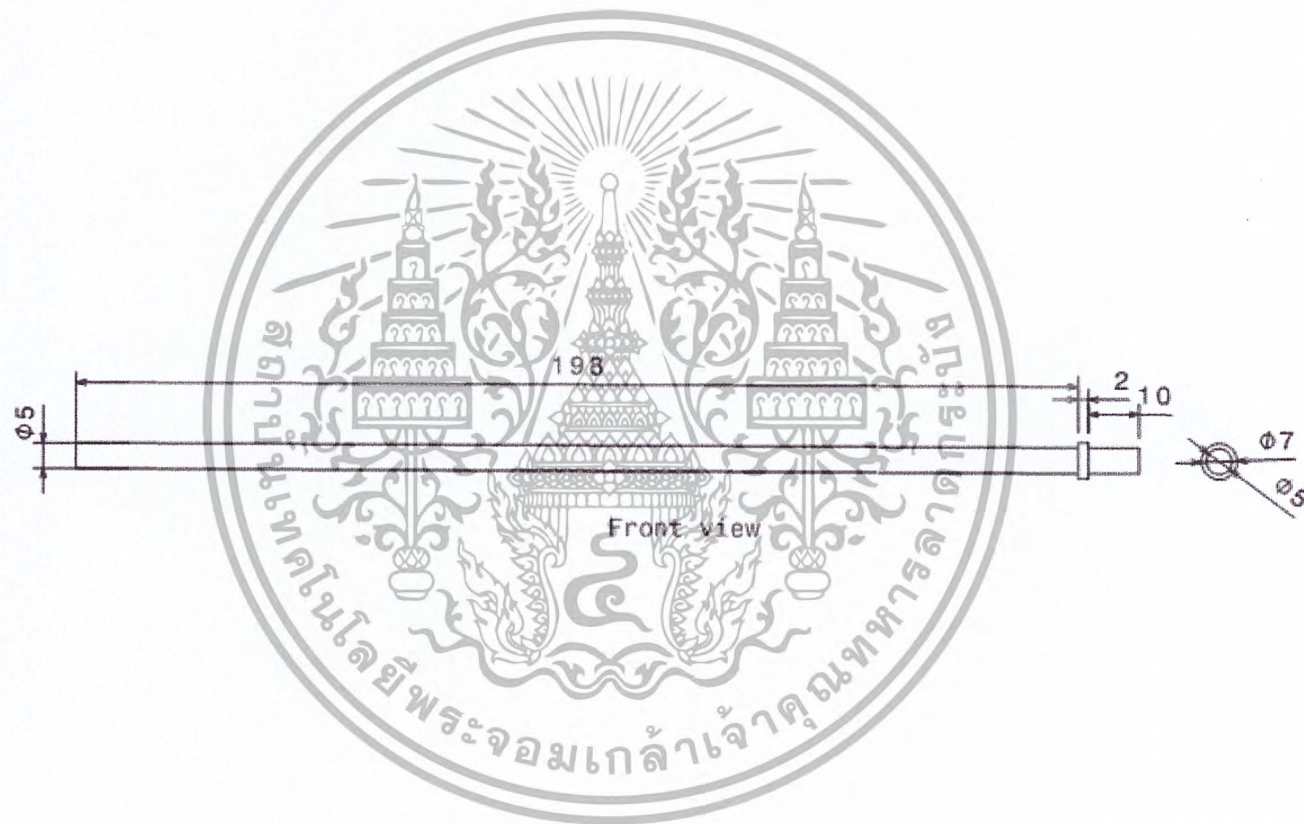
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG	
BETA-TYPE STIRLING ENGINE	Link 2

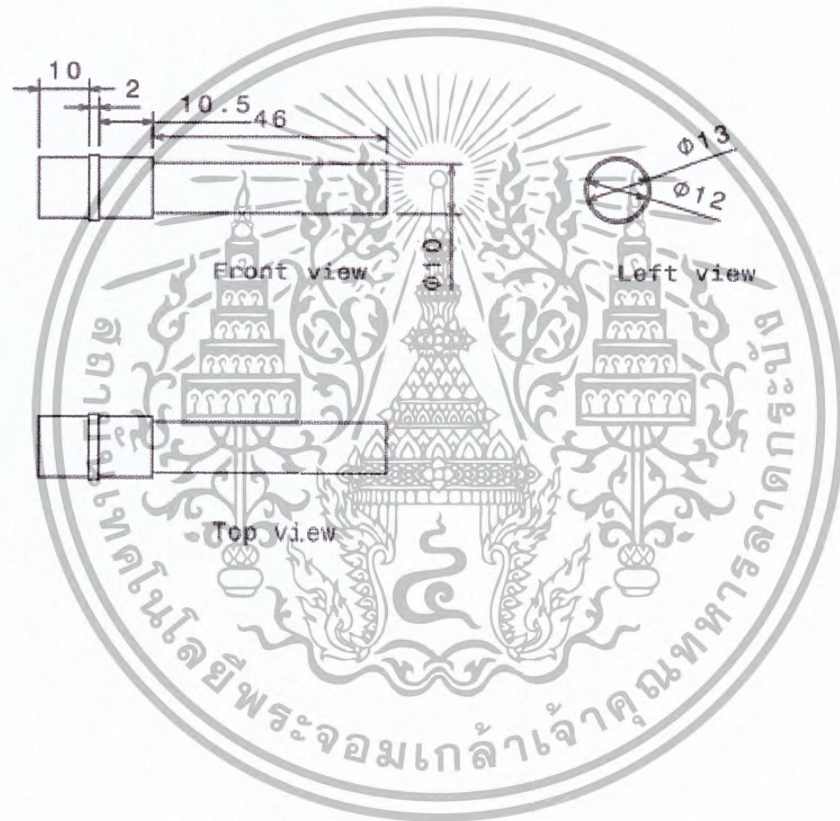
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG	
BETA-TYPE STIRLING ENGINE	Pin

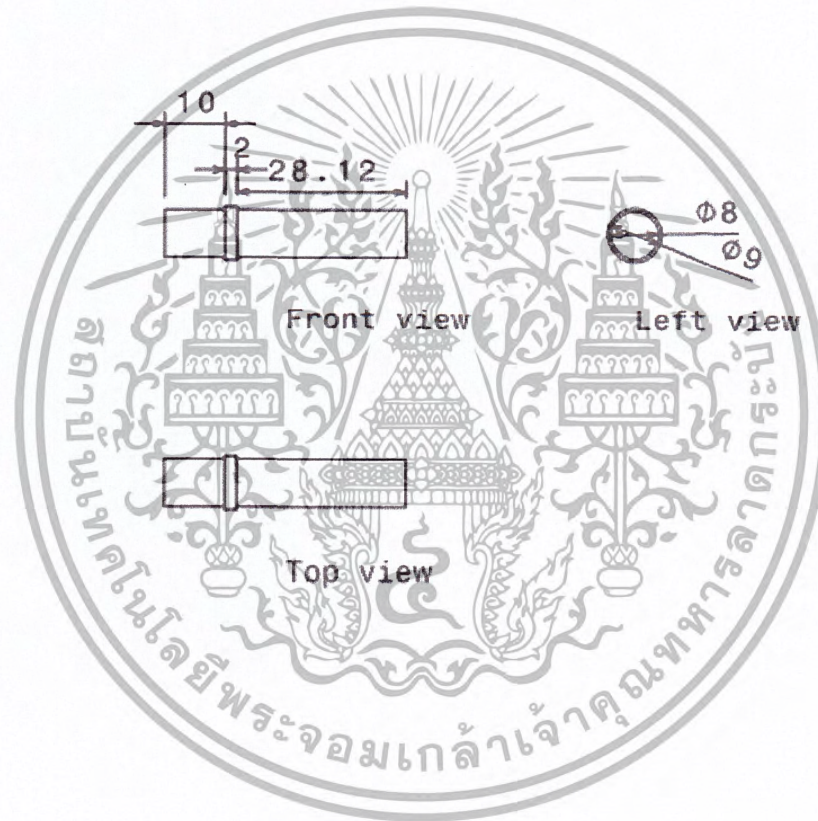
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG	
BETA-TYPE STIRLING ENGINE	Power piston

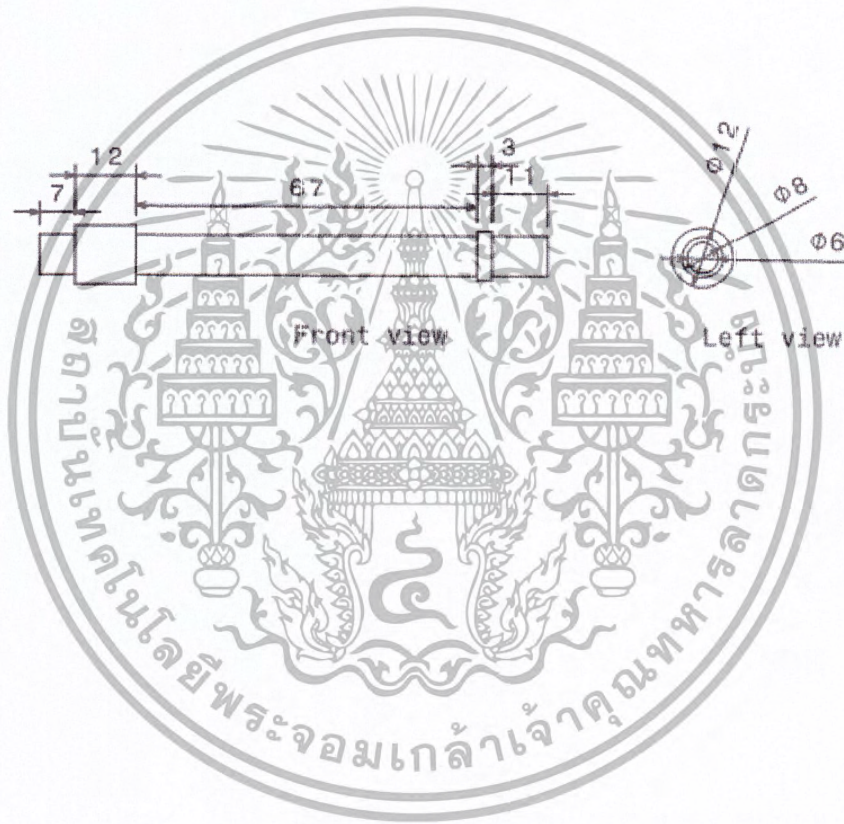
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG	
BETA-TYPE STIRLING ENGINE	Displacer rod

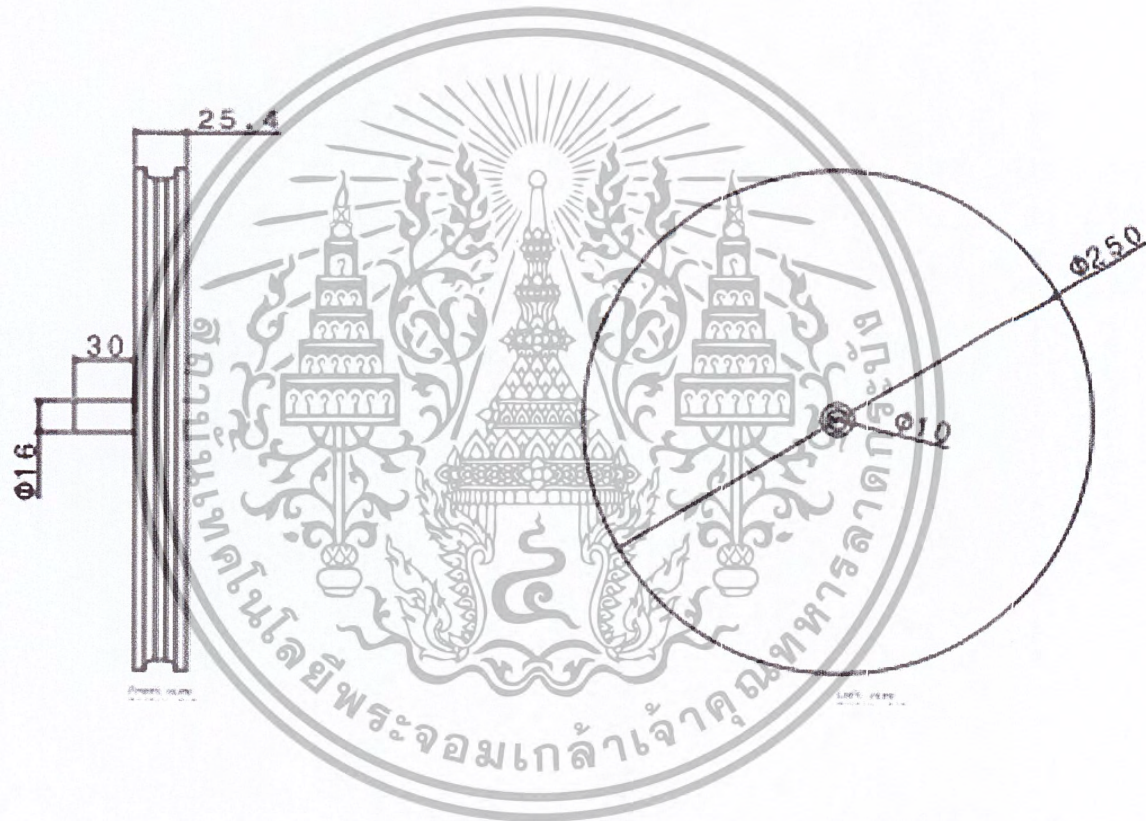
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG	
BETA-TYPE STIRLING ENGINE	Gear rod

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG	
BETA-TYPE STIRLING ENGINE	Link rod

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG	
BETA-TYPE STIRLING ENGINE	Power piston rod

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG	
BETA-TYPE STIRLING ENGINE	Fly wheel

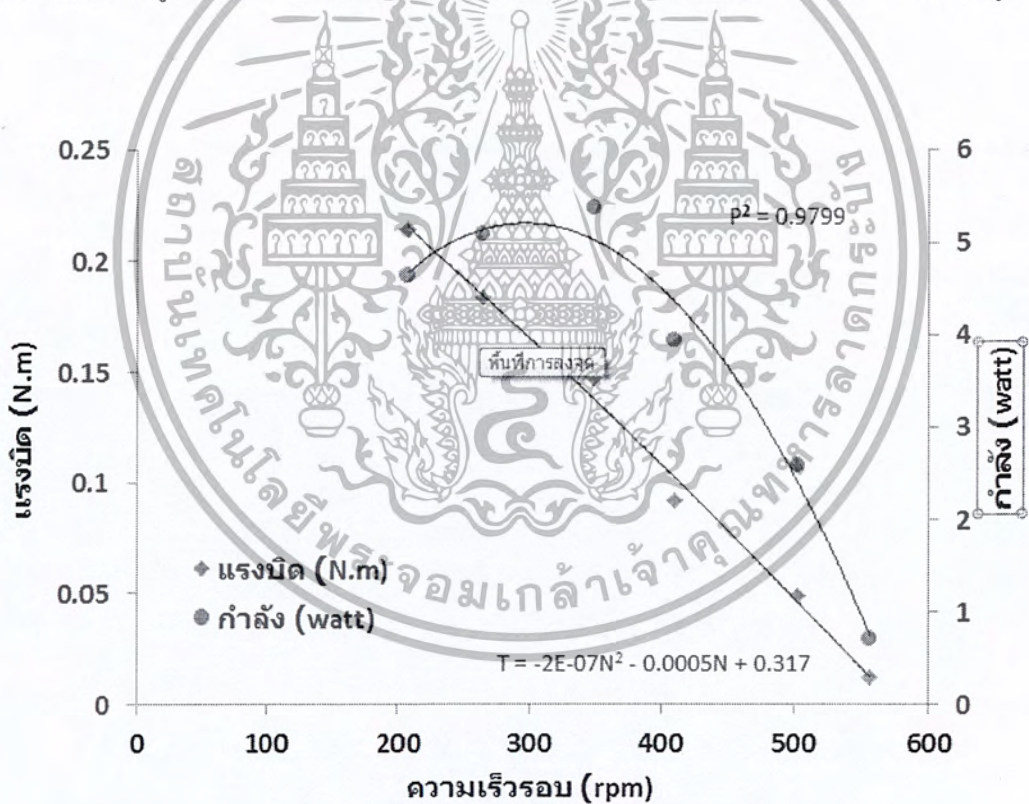

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการทดลองครั้งที่ 1

ค่าจากตาชั่งสปริง1 (g)	ค่าจากตาชั่งสปริง2 (g)	ความเร็วรอบ (rpm)	แรงบิด(N.m)	กำลัง (watt)
50	40	556	0.012263	0.713974
100	60	502	0.04905	2.578525
150	75	410	0.091969	3.948687
200	80	349	0.14715	5.37792
250	100	265	0.183938	5.104401
300	125	207	0.214594	4.651746

เมื่อเขียนแผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของแรงบิดและกำลังเทียบกับความเร็วรอบจะได้ดังแผนภูมิ ข.1

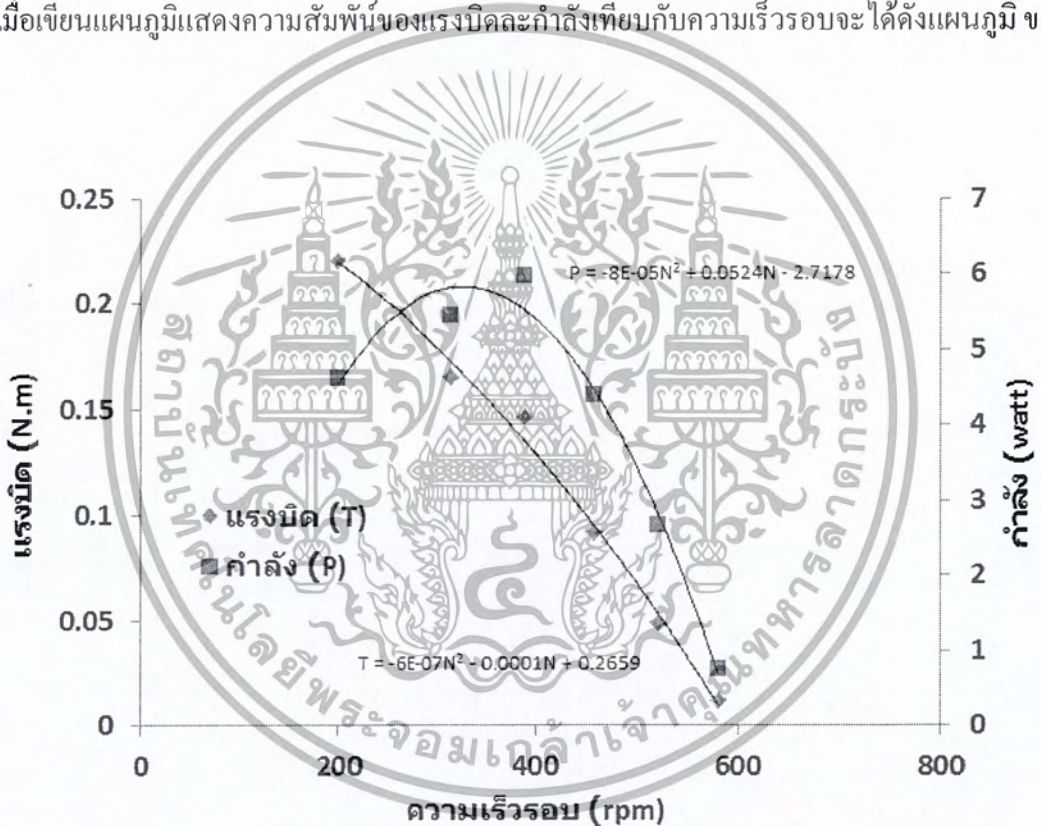

รูป ข.1 แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของแรงบิดและกำลังเทียบกับความเร็วรอบของผลการทดลองครั้งที่ 1

ผลการทดลองครั้งที่ 2

ค่าจากตาชั่งสปริง1 (g)	ค่าจากตาชั่งสปริง2 (g)	ความเร็วรอบ (rpm)	แรงบิด(N.m)	กำลัง (watt)
50	40	580	0.012263	0.744793
100	60	520	0.04905	2.670982
150	75	457	0.091969	4.401342
200	80	388	0.14715	5.978891
250	115	315	0.165544	5.460746
300	120	200	0.220725	4.622854

เมื่อเขียนแผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของแรงบิดและกำลังเทียบกับความเร็วรอบจะได้ดังแผนภูมิ ข.2

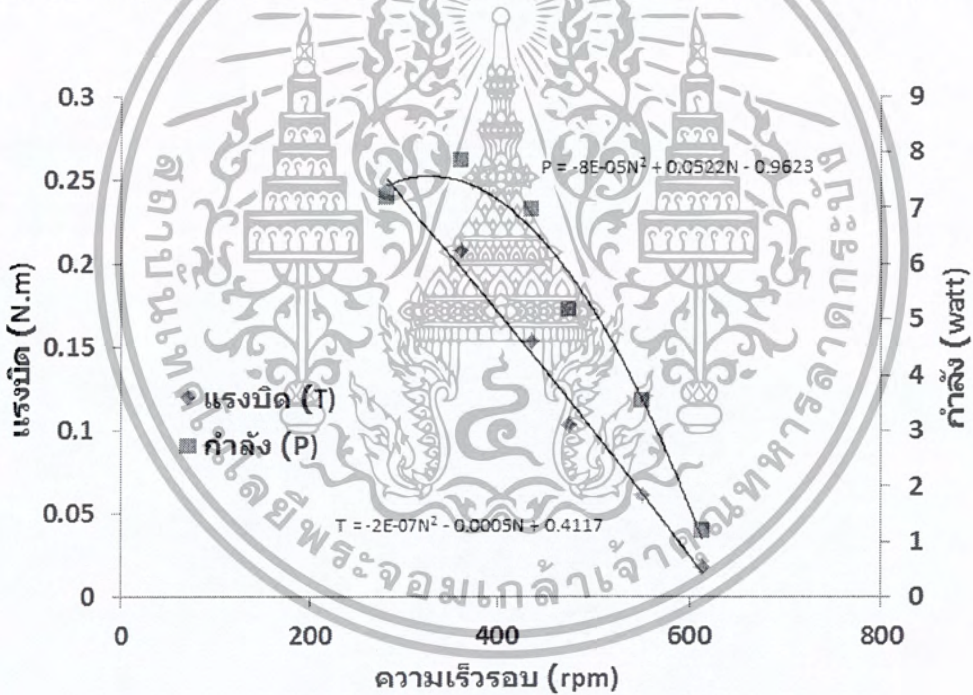

รูป ข.2 แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของแรงบิดและกำลังเทียบกับความเร็วรอบของผลการทดลองครั้งที่ 2

ผลการทดลองครั้งที่ 3

ค่าจากตาชั่งสปริง1 (g)	ค่าจากตาชั่งสปริง2 (g)	ความเร็วรอบ (rpm)	แรงบิด (N.m)	กำลัง (watt)
50	35	613	0.018394	1.180754
100	50	551	0.061313	3.537767
150	65	475	0.104231	5.184659
200	75	436	0.153281	6.998487
250	80	360	0.208463	7.858851
300	100	280	0.24525	7.191106

เมื่อเขียนแผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของแรงบิดและกำลังเทียบกับความเร็วรอบจะได้ดังแผนภูมิ ข.3

รูป ข.3 แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของแรงบิดและกำลังเทียบกับความเร็วรอบของผลการทดลองครั้งที่ 3

ผลการทดลองครั้งที่ 4

ค่าจากตาชั่งสปริง1 (g)	ค่าจากตาชั่งสปริง2 (g)	ความเร็วรอบ (rpm)	แรงบิด (N.m)	กำลัง (watt)
50	45	673	0.006131	0.432108
100	65	586	0.042919	2.633742
150	75	528	0.091969	5.085139
200	80	429	0.14715	6.610681
250	120	357	0.159413	5.959629
300	130	291	0.208463	6.352571

เมื่อเขียนแผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของแรงบิดและกำลังเทียบกับความเร็วรอบจะได้ดังแผนภูมิ ข.3

รูป ข.4 แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของแรงบิดและกำลังเทียบกับความเร็วรอบของผลการทดลองครั้งที่ 4

บรรณานุกรม

- [1] G.Walker , STIRLING ENGINE , Oxford University Press , New York , 1980
- [2] Kongtragool B ,A Performance Evaluation of a Solar-Powered Low Temperature Differential Stirling Engine, 2007
- [3] เบญจพล โตโหมด, พรพรรณ เชี่ยวชาญกิจการ, ภาณุวัฒน์ พรวันชาติ, "การออกแบบและสร้าง เครื่องยนต์สเตอร์ลิงขนาดเล็กแบบแกมมา", ปรินญาณิพนธ์ ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะ วิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง , กรุงเทพฯ , พ.ศ.2552
- [4] โสภนิศ พิฑูรมานิต, วัลยา วงษาหาร, เรืองฤทธิ์ จิตรโท, "การนำหลักการพื้นฐานของเครื่องยนต์ สเตอร์ลิงมาใช้เพื่อเป็นทางเลือกในการทดแทนพลังงาน", ปรินญาณิพนธ์ ภาควิชาวิศวกรรมเคมี คณะ วิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น, พ.ศ.2548
- [5] <http://www.logicsys.com.tw/ltdeng.htm>

